

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Sútv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

NYELVEN ÉS VIDÉKEN

Egyes évre	...	720 Lej.
Fél évre	...	360 Lej.
Negyed évre	...	180 Lej.
Havonta	...	60 Lej.

Hirdetési díjazás 121. l.

Majdnem naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 53 banival
15bb.

Terjeszkedni,

hatalmas és számottevő kultur-empóriummal fejlődni — ez volt minden időkben a nagy aradi álom. A régi városvezetőségek mindenkoron meg akarták valósítani a Nagy-Arad gondolatát: a városhoz kapcsolni Zsigmondházát, Ujaradot, Micalacát és Kisszentmiklóst. Nemcsak közigazgatásilag, hanem formálisan a városhoz kapcsolni, úgy, hogy ezek a virágzó, nagy községek városrészei legyenek volna Aradnak. Sajnos, a tervek megmaradtak terveknek, a megvalósulás mindig késett. Most azonban a készülő közigazgatási reform valóra váltja a régi álmot és öt kilométeres körzetben a városokhoz csatolja a körülötte elterülő községeket. Így Aradhoz csatolják a fejlődő Ujaradot, Micalacát, Kisszentmiklóst és Mureselt.

Az érdekelt községek azonban úgy látszik nem nagyon örülnek annak, hogy megszűnnek, mint önálló községek és egy nagy, hatalmas lehetőségek előtt álló város részeivé válnak. Tegnap népgyűlés volt Ujaradon, amelyen sürű tiltakozás hangzott el a terv ellen, éles és szenvedélyes hangok elnyomták a józanságot és előrelátást és megszületett egy kiereszkolt határozati javaslat: nem csatlakozni Aradhoz. Deputáció indul Bucurestibe, memorandumok mennek az érdekelt hatóságokhoz: prefekturákhoz, alispánokhoz, Arad városhoz és a memorandumokban sötét színekkel festik alá az indokot — felnek, hogy egy esetleges bekapcsolás esetén Gáj sorsára jutnak, mostoha gyermekeivé válnak a városnak és még azt is felhozzák érvül, hogy Aradot nem tartják olyan fejlődésképes városnak, hogy a hozzácsatolásból a községeknek valami hasznuk is lenne. Hogy a deputációzásnak és a memorandumozásnak lesz-e valami gyakorlati haszna és hogy a közigazgatási reformon eszközölnék-e majd változtatást az érdekelt községek javára, afelett nem akarunk vitázni, mert fölösleges az eseményeknek elébe vágni. Azonban az ujaradiaknak egy pár tévedésére rá kell mutatnunk. Berlin városa, amikor Gross-Berlinné lett, felszívta magához a körülötte fekvő nagyobb községeket és ezek a községek ma mind örülnek, hogy a nagy német birodalom fővárosához tartozhatnak. Ugyanez áll Budapestre és Bécsre is és meg kell csak figyelni a városok fejlődését, azt látjuk, hogy a terjeszkedő városok kulturát, jólétet, erős gazdasági kapcsolatot és friss vérkeringést adtak az eddig magukra hagyott kis

községeknek. Eltekintve a közigazgatás gyorsabb menetétől és a szilárdabb közbiztonságtól, vilamosvilágítás, jó közutak, intenzívebb építkezés, gyorsabb közle-

kedés és még rengeteg más előny várna a községekre. Csatlakozni kell a környékbeli községeknek és segítniök kell, felépíteni Nagy-Aradot!

Kiutasították Konstantinápoly patriarkáját.

Konstantinápolyból táviratozzák: A konstantinápolyi örmény patriarkát a török kormány kiutasította, mert felségárulással és azal vádolják, hogy több fontos politikai okmányt eltitkolt.

Nem üritik ki a kölni zónát.

Francia tábornok vádolja Németországot, hogy titokban folytatja a fegyverkezést.

(Páris, december 29.) A külpolitika homlokterében a nagyköveti tanács értekezlete áll, amely megállapította, hogy Németország a lefegyverzés körül súlyos mulasztásokat követett el. Németország annak idején a Ruhr-terület és a kölni zóna kiürítésének fejében kezdte meg a Dawes-tervezet alapján ismét a jóváértékelést. A kölni zóna kiürítésének utolsó határideje január 15-ke lett volna, azonban a nagyköveti tanács úgy határozott, hogy egyelőre

hosszabb időre elhalasztja a kiürítést.

Az angol nagykövet az áprilisi kiürítés mellett foglalt állást, míg Herriot miniszterelnök, aki már felépült betegségéből, a leghatározottabban ellenezte ezt. Herriot kijelentette, hogy

a katonai ellenőrző bizottság most beérkezett jelentése szerint Németország még mindig nem szerelt le.

A nagyköveti tanács kedden állapítja meg a Németországhoz intézendő jegyzék végleges szövegét, amelyet még január tizedike előtt elküldenek. A jegyzék — francia jelentés szerint — Németországot súlyos mulasztásokkal vádolja. Bejelenti a fokozott katonai ellenőrzést és a kölni zóna kiürítésének elhalasztását. A jegyzéket az angol, a francia, az olasz, a japán és a belga kormányok nevében küldik el, valószínűleg berlini nagyköveteik útján.

Coolidge, az Egyesült Államok elnöke kijelentette, hogy Amerika nem kezd akciót a kölni zóna kiürítésének érdekében, mert reméli, hogy az antant és Németország kormányai barátságos megegyezésre tudnak még jutni. Berlini jelentés

szerint a német közvélemény megütközéssel és izgalommal fogadta a nagyköveti tanács döntését. Egy a kancellár környezetéből való német politikus a Petit Journal munkatársának kijelentette, hogy Köln kiürítésének elodázása nagy meglepetést keltett.

Hangsúlyozta, hogy ilyen döntést nem lelt volna szabad hozni, anélkül, hogy a német kormánnyal előzőleg ne tárgyaltak volna. Békés német kormány hasonló megvárakoztatások között nem tudja megállani a helyét és ez csak a tulzó nacionalista elemeket erősíti. Gessler birodalmi hadügyminiszter kijelentette, hogy

a német fegyverkezéssel való jelentések valótlanak.

Az ellenőrző-bizottságok 1800 izben tartottak ellenőrző szemléket, amelyek során minden kaszányába és raktárba bejutottak. Furcsa is volna, — a hadügyminiszter szerint, — ha az ellenőrző-bizottságok öt évi tevékenysége után is nyugodtan folytatják a fegyverkezés és a fegyvergyártás. Ha az eddigi jelentések valótlanak lehetnek, akkor valótlan lehet a jelenlegi is.

Örösi szenzációt keltett az Eclair leleplezése, amely szerint Nollet tábornok, volt hadügyminiszter tette meg a francia kormánynál azt a feljelentést, amelynek alapján a nagyköveti tanács a kiürítést elhalasztani határozta el. Nollet szerint folyamatban van a német hadsereg újraszervezése és a háború előtti létszámra való emelése. A leleplezésért a kormány eljárást indított a lap ellen és szerkesztőségében házkutatást tartottak, amelynek során

sok olyan titkos aktát találtak, amelyek a francia vezérkariól származnak.

Herriotnál tiltakozott az eljárás ellen a francia sajtószindikátus, de a miniszterelnök kijelentette, hogy a lap súlyos indiszkréciót követett el és hivatalos akció elvárásának miatt indítanak elleni eljárást.

A párisi sajtó egyhangúlag helyesli a nagyköveti tanács határozatát a kölni megszállásról. A lapok kiemelik azt, hogy a határozat meghozatalában Olaszország és Japán is részt vettek. A berlini Vossische Zeitung ezt írja: Valószínű, hogy a nehézségeket Anglia kezdeményezte.

a Baldwin-kormányt a nyers gazdasági imperializmus jellemzi. A Dawes-terv betartásának előfeltétele a kiürítési határidők betartása és Németország függetlenségének helyreállítása volt. Theodor Wolff a Berliner Tageblattban „Béna Herriot” címen kifejté, a megszállás meghosszabbítása

nyilvánvalóvá teszi a hatalmi politikai imperialista gondolatot,

amelyet Foch és társai töltöttek be Herriot fejébe, aki olyan népbekötő, aki Foch marsall szabályait használja. A Vorwärts szerint, ha tartóssá teszik a megszállást a két szomszédos népből halálos ellenségek válnak.

Párisi jelentések szerint a nagykövetek

szerdán állapítják meg a Németországhoz intézendő jegyzék szövegét.

Gessler német hadügyminiszter nyilatkozott arról, hogy az ellenőrző-bizottság 40.000 állítólag gépi fegyvergyártásra alkalmas acélrudat talált a berlin-karlsruhei ipartelekpek wittenauer gyárában. A hadügyminiszter kijelentette, hogy a gyár évek óta vadászfegyvereket gyárt és a most megtalált alkatrészek évek óta nyitlan a raktárban feküdtek.

— Az antiszemita kilengések ellen. A timisoarai zsidó hitközségek küldöttsége ma Vértés Adolf dr. elnök vezetésével megjelent dr. Cozma Aurel volt miniszter, országgyűlési képviselő előtt, akit arra kértek, interveniáljon a kormánynál az irányban, hogy szigorú redszabályokat léptessen életbe Timisoarán az antiszemita kilengések megakadályozására. Dr. Cozma Aurel megígérte, hogy a zsidóság kérését illetően helyen tolmácsolni fogja.

Megjelent IV. Károly naplója.

Az elhunyt exkirály feljegyzései a puccskísérletekről.
Hogyan tagadta meg Horthy a hatalom átadását.

(München, dec. 29.) A Verlag für Kulturpolitik kiadásában most jelent meg német nyelven néhai Habsburg Károly naplója a két bal sikerült puccskísérletről. A kötet kéziratát az elhunyt exkirály tollbamondása alapján Zita írta és most IV. Károly utolsó titkára, báró Werkmann Károly százados rendezte sajtó alá.

Az emlékiratról mutatványképpen közlünk két feljegyzést: 1921 március 27-ike és 28-ika történetét, amikor IV. Károly első puccskísérlete alkalmával Horthy Miklós kormányzóval folytatott tanácskozása után Budapestre visszatért Szombathelyre. Az erre vonatkozó naplójegyzetek így hangzanak:

Vasárnap, 1924 március 27-én.

Budapestről Székesfehérváron át mentünk autónkkal, ott a hadtestparancsnokságról hírt adtuk Szombathelyre visszatérésemet. Borzasztó számom uralkodott, szél, porral tele, úgy, hogy az ember alig látott maga elé. Székesfehérvár után szétpukkant utolsó pneumatikunk. Össze kellett ragasztatunk egy régit, ami sok időnkbe került. Ezzel az összeragasztott pneumatikkal érkezünk meg Várpalotára, honnan az út folytatása lehetetlen volt. Ott találtuk Lorr ezredet, kinek ott tan ezrede van. Megvendégelt bennünket. Már egy éve a várpalotai kas

télyben lakik családjával és nagyon meg van elégedve szolgálati elhelyezésével. Szerencsére csakhamar megérkezett egy a három autónk közül, melyek Szombathelyről indultak s mely, utközben egy árokba esett és elhajlott a kormányrudja, úgy, hogy az autóban ülők képtelenek voltak ki-egyenésíteni a kormányrudat egy falusi kovácsműhelyben. A szerencsétlenségnek a bennülőknek nézve szerencsére nem voltak következményei.

Hétfő, 1921. március 28-án.

Az éjszaka nagyon hideg volt. Csak vékony nyári huszárköpenyeg volt rajtam s fölöttem a püspök fekete köpenyege. Végzetlenül fáztam; amellet a szél egyre erősödött és álmossá voltunk. Reggel 2 órakor megint baj érte autónkat. Ekkor kiszálltam Almásy autójából és a repülő-autóba ültem, éppen abba, melynek elgördült a kormányrudja. Oldalról be lehetett zárni, tehát a szél csak elülről fújhatott. Már ezt is valószínűs paradijsomnak tartottam. Reggel félhat tájban érkezünk meg Szombathelyre. A másik éjszaka teljesen álmossá volt. Lehár ezredes felébredt és a következőket jelentette nekem:

Horthy ezt táviratozta neki:

„Báró Lehár ezredes, Szombathely. Kérlek a haza érdekében,

igyekezz, hogy a ma éjjel Szombathelyre visszaérkező Károly királyt még az éj folyamán a határon átszállítsd. Horthy.”

Magasházy is telefonozott neki:

Károly elhagyta Pestet.

Amire Lehár azt felelte vissza:

Öfelsége.

Beniczkyt és Szencsányit állítólag Horthy parancsára Hajmáskéren felfüggesztették.

Horthy táviratára válaszul ezt táviratoztam:

„Kedves Horthy tengernagy! A megváltozott viszonyokra való tekintettel feltétlen meghódolását követelem parancsaim előtt. Ön felől, derék, hű tengernagyom felől, bizonyos vagyok, mire határozza magát. Károly.”

Horthy erre így felelt:

„Kérem Öfelségét, vonja vissza ezt a parancsát, csak délután válaszolhatok rá.”

Továbbá: Nagyon tart tőle, hogy, ha átadja a kormányzatot, az anarchia fog következni, vagy József kir. herceg s hogy akkor katasztrófa következik az országra nézve. Délután három órakor Hughesen azt közölte Horthy Teleki gróffal, hogy bizonyos feltételekkel kész átadni a hatalmat, de hogy fenn kell tartania magának, hogy addig kezében tartja a gépezetet.

Teleki grófi velem való beszélgetés után így válaszolt:

„King thanks you for loyalty. In case of your demission he doesn't want Joseph, but Lukachich as Iron commander of Budapest. He wants to give out manifest today and to take the oath of the troops. Teleki.” (Magyarul): „Károly köszöni lojalitását. Lemondásának esetében nem Józsefet, hanem Lukachichot akarja Budapest katonai parancsnokának. Ma kiadványt akar kiadni és fel akarja eskettetni a csapatokat, Teleki.”

Meg volt győződve, hogy ugyanaznap vagy másnap át fogom venni a kormányzatot és megbeszéltem Telekivel az utazás módjait. Ő úgy vélte: Autón nem lehet, mert gondoskodni kell megfelelő fogadtatásról. Sigarayval most megfogalmaztunk egy kiadványt, melyben az elsővel szemben csak egy kis pótlás, bekeszeretemenre való utalás volt. Hétfő délutánján fogadta Horthy az antantköveteket. Közölte velük megérkezésemet. Mint hallottam, a spanyol királyt már akkor arra kérte szikratávíró útján, hogy szerezzen számomra szabad visszautazást Svájcba.

Magyarország ujjaépítése. Rómából táviratozzák: A Nuova Paese című lap vezércikkben foglalkozik Smith népszövetségi főbiztos legutóbbi jelentésével és Magyarország gazdasági ujjaépítésének egész kérdésével. A cikk kiemeli az ujjaépítés szilárd alapokon nyugvó eddigi eredményeit. Végső következtetése pedig, hogy Magyarország a legszebb jövőnek néz elébe.

TARCA

Francia—amerikai háború
a divatszalonokban.

Amerikából próbakisasszonyokat importáltak Párisba.

(Páris, dec. 29.) Tegnap este azon a pályaudvaron, amelybe a havrei gyorsvonat futott be, körülbelül kétszáz szebbnélsebb leány verődött össze. Sugták-bugták, csicseregtek, nagyokat nevettek, egymásra hajoltak, a szemük sugárzott az eleveneségtől, az ajkuk pirosult a homályban, a nyakukat kinyújtották, s előrehajolva nézték, nem csillan-e fel már a vonat vöröses szeme.

— Még mindig nem jön! — mondták egymásnak kissé csalódottan.

Végül kilenc óra felé a vasutasok és hordárok rendbeállanak, a mi annyit jelent, hogy érkezik a havrei gyors. De ugyanakkor huszonegy főből álló rendőrcsapat is bevonult a perronra s oly ügyesen manőverezett, hogy éppen az elé a hosszú Pullmann-kocsi elé került, amelyben vagy harminc fiatal, amerikai hölgy foglalt helyet.

Ezek az amerikai hölgyek próbakisasszonyok voltak, s azért jöttek Párisba, hogy a nagy divatszalonokban előigazítsák a vi-

lághíressé vált párisi mannequinek helyét.

Amikor megtudták, hogy a párisi kollégák tüntetni készülnek ellenük — mert hiszen azért seregltek össze a pályaudvaron a párisi próbakisasszonyok, hogy tüntessenek az „amerikai invázió” ellen — aggódva húzódtak össze, s félve néztek vezetőjükre.

— Nem lesz semmi baj! — mondotta a vezető, egy majdnem kétnégy méter magas, beretvált amerikai, aki állandóan bagózott — hiszen itt vannak a rendőrök!

A rendőrök csakugyan közrevették az amerikai hölgyeket s úgy irányították őket a kijárási felé, hogy a párisi kísasszonyok észre sem vették. Emmélfogva még csak egy abzug! sem rebbent el a mannequinek ajkáról.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy megszűnt a háború a két tábor között. Ellenkezően. Ez a harc ma hevesebb, mint két héttel vagy két hónappal ezelőtt.

— A dolog úgy áll — magyarázta az egyik divatkirály — hogy az utóbbi években mind több megrendelést kaptunk amerikaiából. Legjobb vevőink az amerikai asszonyok és leányok. Magától értetődik, nekünk számot kell vetnünk legjobb vevőink izlésével és hajlamával. Nos, az amerikai nők azt kívánják, hogy vegyük figyelembe az ő faji sajátosságukat s teremtsük meg az ugynevezett fajszabást.

Az a divatkirály — Poiret egyik leghíresebb tanítványa — aki ezeket mondotta, maga is érezte, hogy felvilágosítással tartozik, mert a láikusok tömege aligha értheti meg ezeket a „magas” kifejezéseket.

— Tagadhatatlan — fejtegette — hogy az amerikai nő bizonyos faji jelleget visel magán a párisi nővel szemben. Az amerikai nők ma a klasszikus Diana típusát képviselik. Combjuk hosszú, lábikrájuk izmos, ennek ellenére mégis kifogástalan vonalat alkotnak... A bokájuk inas és erőteljes, de emellett vékony és gyengéd. Bizonyos, hogy ezt a típust a sport fejlesztette. A párisi nő ebben a tekintetben nem versenyezhet az amerikaiával. Mi, akik folyton nőket látunk magunk előtt, megállapíthatjuk, hogy a párisi nő combja megvastagodott, az ikrája otromba lett, s a valaha híres vonal tökéletesen eltűnt...

Akárhányszor megtörtént az előkelő párisi szalonokban, hogy az amerikai nők majdnem indignálódva fordultak el a francia születési próbakisasszonyoktól.

— Ez nem tálle... ez nem valóvezetés! — mondták ajkbigyesztve.

Ezek a megjegyzések természetesen szegetűtöttek a divatszalonosok fejébe s végül is elhatározták, hogy Amerikából hozzatnak próbakisasszonyokat s ez

ket „honosítsák meg” a szalonjaikban.

— Ez elől nem lehet kitérni — folytatta a divatkirály — ha csak igen lényeges üzleti szempontokról nem mondunk le. S minthogy üzleti szempontunkról nem voltunk hajlandók lemondani, irunk Amerikába, hogy toborozzanak ott számunkra néhány tucat próbakisasszonyt. Ottani ügynökünket különösen arra figyelmeztettük, legyen gondja a romlatlan arccra... Az olyan mannequin, akinek az arcát semmiféle festék, krém és puder el nem rontotta, sokkal nagyobb hatást ér el, mint az olyan, aki alaposan „megdolgozza” az arcát. Az ilyen romlatlan arc az ifjúság, frissesség és üdőség benyomását kelti...

Az amerikai hölgyek igen nagy súlyt vetnek az üdőségre, frisseségre és ifjúságra. Ha ilyen mannequint látnak maguk előtt, nyomban azt hiszik, ha ők ölik magukra azt a ruhát, ők ugyanolyan benyomást fognak támasztani, mint amilyet a mannequin támaszt.

— Az amerikai dárma — el-mékedett tovább a divatkirály — még idősebb korukban is úgy öltözködnek, mintha leányok volnának. Ezért is szükségünk van arra, hogy a próbakisasszonyaink csupa fiatal és üde teremtmények legyenek.

A párisi próbakisasszonyok mindezt lártifárnak mondják.

— A divatkirályoknak egyet

Átalakítják az aradi vízvezetékét.

A miniszterium engedélyezte az aradi gázkutak furását.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Robu János aradi főpolgármester bucuresti tartózkodása alatt több fontos, a város közönségét érdeklő kérdést intézett el. A főpolgármester ma fogadta a Közlöny munkatársát és elmondotta, hogy a belügyminiszter teljes egészében jóváhagyta a városnak a vízművek átalakítására vonatkozó tervét. Az átalakítási munkálatokhoz egy-két napon belül hozzáfoghatnak és egy hónap alatt befejezik. Az aradi vízvezeték mangel-tartalma víze fölött élénk vita keletkezett Bucurestiben és végeredményképen az egészségügyi vizsgálat megállapította, hogy a mangel előnyös befolyással van az ember szervezetre, amennyiben elősegíti a vérkeringést. A vízművek átalakítása után azonban a város közönsége állandóan kristálytisztá vizzel lesz ellátva.

Szóba került Bucurestiben az aradi gázforrások kihasználása is. A kormány semmi akadályt nem gördít az elé, hogy a város saját hatáskörében használja fel az Arad alatt lévő gázmelegséget. A gázkutak furása azonban olyan óriási összegeket venne igénybe, amelyekkel a város jelenleg nem rendelkezik.

Jelen szavát nem lehet elhinni. — jelentette ki a párisi próbakísérő szöke és kékszemű vezetője, Mlle Denise — Dianákról, vonalvezetésekről és a romlatlan arcokról szóló fejtegetések voltak éppen közönséges fecsegések, a melyek arra valók, hogy az igazságot eltakargassák. Az igazság pedig az, hogy az amerikai divatstilust akarnak bevezetni az amerikaiak kedvéért.

A dolog úgy áll, hogy nemcsak gazdaságilag és pénzügyileg kerültkünk amerikai befolyás alá, hanem divat tekintetében is. Az új divatba is bele akarják vezetni az amerikai sportfelhagyt, s mint hogy erre a mi tradicionális párisi lényünk nem alkalmas, amerikai kisasszonyokat hozatnak a rajtuk keresztül akarják az ősi, francia divatformákat összetörni.

Mlle Denise összeszorítja kis öklét, s ahogy csak bír, az asztalra üt:

— De mi nem engedjük ám magunkat. Mi tudatában vagyunk annak, hogy mivel tartozunk a francia kultúrának és a francia gémisznak. Utolsó lehelletünkkel küzdeni fogunk az amerikai invázió ellen! De nemcsak mi, meg vagyok győződve, hogy a francia hölgyek is részt fognak venni ebben a harcban, oly módon, hogy az amerikai mannequin által viselt ruhától felháborodva fordulnak el.

Felrobbantottak és kiraboltak egy olasz bankot

Rómából táviratozzák: Szenzációs bankrablás tartja izgalomban az olasz közönséget. A Banca Commerciale genovai főköntézetébe a bank épülete mellett elhúzódo csatornán keresztül betörők hatoltak be. A páncléteremben a pánclészekrények közül huszonhármat bombával felrobbantottak és teljesen kiraboltak. A kár nagyságát még eddig nem sikerült megállapítani. A betörők tetűk elkövetése után nyomtalanul eltűntek.

Gyalog a világ körül hat év alatt.

Érdekes globetrotter Aradon. — Nyolcvankilencezer kilométer gyalog és hajón.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes vendége volt tegnap Aradnak. Steppinger Károly globetrotter világkörüli útjában Aradra érkezett és két napos ittartózkodás után tovább folytatta útját. Steppinger 28 éves, foglalkozására nézve nyomdász és belga alattvaló. Tizennyolc társával arra vállalkozott, hogy hat év alatt gyalog beutazza a világot. Utirányát a brüsszeli Turista-Egylet állapította meg és ez 350 ezer aranyfrankos díjat is kitűzött annak, aki elsőnek érkezik be a nagy turalól Brüsszelbe. Gyalog 62 ezer kilométert, hajón pedig 27 ezer kilométert kell megtennie, az utirány kilométerekben összesen 89 ezer kilométer. Steppinger és tizennyolc társa június 18-án indulnak el Brüsszelből különböző utirányokban és a győztes legkésőbb 1930. június 8-ig köteles beérkezni Brüsszelbe. Az orvosi-künn és jókedélyű fiatalember már beutazta Olaszországot, Fran-

cia- és Németországot, Ausztriát, Csehszlovákiát, mindenütt a rendőrség igazolja átutazását és emlékkönyvében Mussolini, Benes, Poincaré, Ebert kancellár és még több európai ismert név fordul meg. Steppinger utazásáról fényképfelvételeket és tudósításokat küld brüsszeli lapoknak és minden állam fővárosában már várja a brüsszeli Turista-Egylet előre megállapított utiránya, amelytől nem térhet el. Utközben támogatást nem szabad elfogadnia, csupán a fényképpel ellátott emléklapok eladásából tarthatja fenn magát. Aradon sok emléklapot adott el és több ezer lejt gyűjtött össze. Innen Bucurestibe gyalogol, ahol már várja a brüsszeli utasítás. Eddig már több, mint tízezer kilométert tett meg és reméli, hogy a kitűzött idő alatt körülgyalogolva a világot, ismét visszatérhet Brüsszelbe. Az érdekes fiatalember mindenütt, ahol megfordult, szívélyesen fogadták és mindenben támogatták.

Ujarad nem csatlakozik Aradhoz.

A Marosmenti sváb falvak tiltakozása az új közigazgatási törvény ellen.

(Saját tudósítónktól.) Arad városát közvetlenül érdeklő népgyűlés volt szombaton délután Ujarad községben, amelyen ezrekre menő tömeg vett részt. A népgyűlésen a svábság vezetői közül az elnökölő dr. Neff Ferenc ujaradi ügyvédén kívül Möller, Ujarad szenátora, Blaskovics Ferenc preláus, Muth Gáspár a bányai német népgyűlés elnöke, dr. Müller Vendel, Hunyár Algernon, Schiller és Hinkel titkárok jelentek meg. A népgyűlés legfontosabb tárgya Ujaradnak Aradhoz való csatlakozásának kérdése volt. Möller szenátor elmondotta, hogy a német sváb népgyűlés képviselői a belügyminisztériumban jártak és ott azt a megnyugtatót kapták, hogy csakis a község belezárással történhetik meg Ujaradnak Aradhoz való csatlakozása. Most tehát a lakosságnak kell döntenie, hogy Aradhoz akar-e tartozni, vagy sem. A többi szónokok elmondták, hogy — hír szerint — nemcsak Ujaradot, hanem Kisszentmiklóst, Zsigmondházát és Miklakút is Aradhoz akarják csatlakoztatni. A közigazgatási törvény ugyanis a

városok körül öt kilométernyire fekvő községeket egészségügyi, építészeti s közrendészeti szempontból a városi hatóságok alá rendeli, de intézkedéseiket a községek előjáróságával együtt hozzák meg. A gyűlésen jelenlevők egyhangulag az Aradhoz való csatlakozás ellen foglaltak állást, mivel szerintük ez földrajzilag, gazdaságilag és jogilag sem lehetséges. Az Aradhoz való csatlakozás tönkretenné az ujaradi kislpart és kereskedelmet, mert Aradot nem találják oly életképes városnak, hogy a hozzácsatlakozásból a községnek is valami haszna lenne. Leszögezték, hogy a hozzácsatlakozás Gáj nivójára súlyosztaná a virágzó községet és így minden törvényes eszközt felhasználnak arra nézve, hogy megakadályozzák a terv keresztülvitelét. A gyűlés a legizgalmasabb hangulatban folyt le és elkészedett közbeszólások hallatszottak a község köréből a csatlakozási terv ellen. A gyűlés végén megjelent Zsigmond háza és Kisszentmiklós községek delegációja és kijelentették a két község lakossága nevében, hogy

mindenben csatlakoznak az ujaradi határozathoz és szintén tiltakoznak az Aradhoz való csatlakozás ellen. A községi lakosok figyelmeztetése egy tény ragadta meg: hogy ha Aradhoz tartoznának, hozzá kellene járulni a város nagy terheire és sokkal nagyobb községi adót kellene fizetniük. És tulajdonképpen ez döntötte el a gyűlés határozatát. A népgyűlés határozatát Bratianu Jónel miniszterelnöknek, a belügyminisztériumnak, Tatarescu kisebbségi miniszternek, Temes vármegye prefektusának, az aradi prefektúrának és alispáni hivatalnak, végül pedig Aradváros vezetésének küldik meg. — Érdekes körülmény, hogy a gyűlésen szóba került az Aradnegyvéhez való csatlakozás is, amely ellen már nem tiltakoztak olyan vehemenssen, mint a városokhoz való csatlakozás ellen.

Hogyan épül az aradi villamos.

Előkészületek a munkálatok megkezdésére.

(Saját tudósítónktól.) Sauerpreis Ferdinánd a Bihorolai villamosépítő társaság vezérigazgatója ma értesítette Arad város vezetését, hogy betegsége miatt csak e hét végén jöhet Aradra, hogy az aradi villamos felépítése ügyében tárgyalásokat folytasson. Dr. Robu János főpolgármester ma utasította Kaufmann Kamil gépüzemigazgatót, hogy a villamos építésének tervezését a leg-sürgősebben készítse el, hogy a város felküdhesse Bucurestibe jó váhagyás végett. A főpolgármesternek az a terve, hogy az építkezésekre vonatkozó tárgyalások befejezése után azonnal hozzáfognak a munkálatokhoz és azt szeretné, hogy erre az időre már a város kezében legyen a minisztérium által jóváhagyott tervzet. Tervek szerint a villamos forgalom a főter jobb oldalán bonyolódik le, ahol párhuzamosan, közvetlen egymás mellett két sínpárt építenek. Az egyik sínpáron az állomásról jövő és a másikon az állomásra menő villamosok közlekednének. A főter bal oldalán lévő sínpárok továbbra is a teherr forgalom céljait szolgálják.

— Bankjegyhamisító magyar kommunisták. Párisból jelentik: A rendőrség angol bankjegyhamisítás gyanúja alatt letartóztatta Nemeth Béla pincért, Fischer Eckasterin, Schlesinger magyar kommunistákat, Nemeth a bolsevizmuskor Kun Béla rendőrgyőzője volt. A kommun bukásakor többrendbeli gyilkosságért eljárás indult meg ellene, mire megszökött. Előbb Bécsben szélhámoskodott, majd Párisba ment.

Igmándi

kúrák otthon.

Hosszu élet, — jó kedély, — munkakedv

SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz a gyomor és belek működésének biztos és természetes szabályozója.

szoros összefüggésben áll a zavartalan anyagcsoréval. Emésztési hiányoknál reggelizés előtt fél pohár. Kapható minden gyógyszerboltban és jobb fűszerüzletben. Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

HOGYALL KIFEJ?

1924. dec. 29.-én 100 lejtűt adtak:

Nálunk:

2.66 svájci frankot,
9.42 francia frankot,
38.000 belföldi magyar koronát,
36.500 osztrák koronát.

Zürichben 2.65 frankot

Párisban 9.55 frankot

Budapestben 37,900 koronát.

Arad megye beosztása.

A vezető-tisztviselők munkaköre.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Lázár Ágoston Aradvármegye alispánja a megye vezető-tisztviselői részére új ügybeosztást dolgoztatott ki, amelyet már január elsején életbe is léptet. Ezek szerint dr. Lázár alispán hatásköre alá tartoznak az összes megyei bizalmas jellegű ügyek, a központi tisztviselők fegyelmi, törzskönyvi és minősítési ügyei, ő a központi választmány elnöke, ő készíti el a költségvetést, az ebből való kiutalást és a költségvetés terhére eszközölendő megrendeléseket is ő intézi. Ezenkívül a mozgósítási iroda főnöke, a kinevezési és előléptetési bizottság elnöke, a jegyzői tanfolyam igazgatója. Az ő hatásköre alá tartoznak általában az általános rendelkezések. — Boneu Vazul főjegyző: A községi jegyzők személyi és fegyelmi ügyei, az alapítványok, a tisztviselők nyugdíjügyei, az alispán részére a közigazgatási bizottság havi jelentésének elkészítése, a megyei hivatalos lap feletti felügyelet és a nyilvántartások nyilvántartása. — Petrutiu Áron másodfőjegyző: Ineu és Tornova járások községi előjáróságainak fegyelmi és személyi ügyei. Ezenkívül a víz-ügyek, utügyek, gyűjtések, a közbiztonsági szolgálat. — Dr. Mager Romul aljegyző: Pecica és Chisineu járások községi előjáróságainak fegyelmi és személyi ügyei, továbbá az idegenek ellenőrzése (utielvétel), erdő-ügyek, iparvasutak, egyházi és iskolai ügyek, tűzrendészet, vadászat, halászat, katonai ügy, sajtó, egyletek és gyűlések. — Dr. Moise György aljegyző: Radna és Siria járások községi előjáróságainak fegyelmi és személyi ügyei. Kórházügyek, bányák, mértékhatárolás, adóügyek, posta, italmérés, engedélyek, munkásügyek és kihágások, névváltoztatás, körözések, autóügyek, közbirtokosság és legelőügyek. — Nichin János aljegyző: Arad, Sebis és Halma-giu járások községi előjáróságainak fegyelmi és személyi ügyei. Anyakönyvi, gyámi, igazságügyi megkeresési ügyek, lakásügy, utazási igazolványok kiállítása, idegen államokkal való levelezés, gazdasági ügyek, földreform, kereskedelem, ipar és vásárok ügyei ezenkívül illetőség, repatriálás, honosítás és különböző kihágások. — Stanca Ervin főszámvevő a számvevői ügyeket intézi. Belisteanu Henrik levéltáros pedig a megyei levéltár vezetője, dr. Bradean Atanaz főorvos hatáskörébe tartozik a megyei közegészségügygel kapcsolatos minden dolog.

Sóos Jenő állatorvos pedig az állategészség és állattenyésztéssel kapcsolatos ügyeket vezeti

és Vramantiu V. a statisztikai hivatal élén áll és statisztikai referens.

Borzalmas tüzvész Japánban.

Tokióból táviratozzák: Otarul kikötővárosban löporrobbanás miatt tüzvész keletkezett. A kikötőváros pályaudvara és összes raktárai leégtek. A tüzvésznek 30 halott és többszáz súlyosan sebesült áldozata van.

Bulgária miniszterelnöke Bucarestben.

Balkán-államok egységes frontja a bolsevizmus ellen.

(Bucaresti, december 29.) Cankoff bolgár miniszterelnök belgrádi látogatása után Bucarestbe érkezett, hogy a bolsevizmus elleni küzdelem egységes balkáni frontjának képviseletéről tárgyaljon. A bolgár kormányelnök Zsombolyától kezdve a román kormány által rendelkezésre bocsátott szalonkocsiban tette meg az utat Bucarestig, ahol a kormány tagjai fogadták. A bolgár miniszterelnök tanácskozással a balkáni államok érintkezésének új irányát várják. Belgrádban tüntetéssel fogadták Cankoffot és erősen örültek, mert

attól tartottak, hogy merény-

letet akarnak ellene elkövetni.

A tüntetők ellen a rendőrség eljárást indított. Párisi jelentés szerint Sándor jugoszláv király ma a feleségével együtt inkognitóban odaérkezett. A Daily Telegraph párisi tudósítója szerint a jugoszláv király váratlan párisi látogatásának nagy politikai jelentősége van. A király fog elnökölni azon a párisi értekezleten, amely a francia kormány részvételével azt fogja megtárgyalni, hogy a balkáni államok hogyan ellensúlyozzák a bolsevista propagandát. Francia részről valószínűleg felvetik a genfi jegyzőkönyv kérdését is.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* A timisoarai színház műsora. Kedden: Mézeskalács, operette. Szerda este 8 órakor: Mézeskalács, éjjel 11 órakor: kabaré. Csütörtök d. u. fél 3-kor: Ártatlan Zsuzsi, fél 6 órakor: Mézeskalács, este: Cigánybáró. Péntek: Menyasszonyháború. Szombat d. u. fél 3-kor: Fiesner Fanny, este: Menyasszonyháború. Vasárnap d. u. fél 3-kor: Mézeskalács, fél 6-kor: Névtelen asszony, este: Menyasszonyháború.

Uj műsor az aradi Thalia kabaréban. A szerződés nélkül maradt aradi színészek vállalkozása, a Thalia kabaré új műsort mutatott be, amelyben a főszereplő humorra fektet. Három egyfelvonásos bohózatot, a „Jön a méltóságos”, a „Menedék-ház”, a „Pfeffer és Comp.” című darabokat mutatták be és a szerepekben a kabaré összes tagjai: Inke Rezső, Győző Alfréd, Gömör Emma, Gy. Orbán Ily. Korbuly Zsuzsa, Kallós Ferenc, Derecskei és Gyarmathy vonultak fel a siker érdekében. A telt ház közönsége kitünően mulatott minden darab előadásán, valamint sokat tapsolt a magánszámoknak is. Sirian János román éneke, Bizza László és Krausz Sárika táncszámai megérdemelten sok tapsot kaptak. (—)

* Mesedélután Aradon. Péntek délután rendezte az aradi Nővédelmi Hivatal Vásárhelyi Janka elnöknő vezetésével mesedélutánját az aradi Kulturpalotában. A kitűnő és változatosan összeállított műsor osztatlan tetszést aratott a kis számban megjelent közönség között. Lászlóné-Prohászka Elvira eredeti mesét olvasott fel nagy tetszés mellett, majd Küri Klára, az ismert aradi gyermekprimadonna két szép táncot és „Piroska és a farkas” blüettet adta elő nagy sikerrel. Stumpler József „A két gránátos”-t énekelte Schwarzenberger Lilike zongorakísérete mellett, majd Sztojka Anna ismert aradi énektárnő két tehetséges tanítványa,

játsza el a Belvárosi színház művész-személyzetét. Ujv delutánján Vajda Ernő híres Váloperes hölgy vigjátéka megy, vasárnap délután Rostand Sasfőlkja kerül színpadra háromszázad-szor. — Belvárosi Színház: Szilveszterkor, pénteken, vasárnap este és hétfőn Gandra bájos vigjátéka: „Ki babája vagyok én.” Kedden, csütörtök este és szombaton Szenes Béla vigjátéka: Az olasz asszony, ujv delutánján: A nagyhercegnő és a pincér, vasárnap délután: Mihályiné két lánya. — A Renaissance-színház, Budapestnek ez a nívós színháza szép műsort állított össze erre a hétre. Kedden, szerdán (Szilveszter), csütörtök este, szombaton és vasárnap Lengyel Menyhért nagysikerű vigjátéka, a Waterloo csata van műsoron. Ujv delutánján a Csokoljón meg! bohózat megy. Pénteken este a Szeretni című pompás darabot játsszák, vasárnap délután pedig ibsen Kisértetek-je kerül színpadra.

* Operettbemutató Marosvásárhelyen. Bugél Jenő és Győri Emil pompás, finom egyfelvonásos operettjét, „Miss Mary”-t, melyet Timisoarán mutattak be a múlt évben nagy sikerrel Somogyi Emmivel és Ekecs Ferencel a főszerepekben, Tibor Dezső színgazgató után most a marosvásárhelyi színház is elfogadta előadásra. Szendrey társulata Jakabffy főrendező rendezésében január hó második felében hozza ki a kedves, finom humorral telt, szép zenéjű operettet.

Az örült merénylete.

Izgalmas jelenet a magyar fővárosban.

(Budapest, december 29.) Vasárnap este egy örült ember nyaktörő mutatványa akasztotta meg hosszabb időre a Ferenc József-híd forgalmát. Rakovszky Gyula, egy örült villanyyszerelő felmászott a híd turul-madarára és a magashól revolverével többször az alatta bémészködő tömeg közé lőtt, de szerencsére egy lövése sem talált. A rendőrök telefonon értesítették a tűzoltóságot, amely tolóletrával és kötelékkel vonult ki, hogy az örültet eltávolítsa a híd tetejéről. A tűzoltók azonban csak hosszú és izgalmas dulakodás után tudták Rakovszkyt nagy nehezen lehozni.

Tagad a fascista-vezér.

Mosakodik Mussolini „jobbkeze.”

(Róma, december 29.) A lapok közlik Rossinak, a fascistaszervezet volt vezérének memorandumát, amelyben visszautasítja azokat a vádakát, amelyek szerint része volt Mateotti szociálista képviselő meggyilkolásában. Azt a vádat pedig, hogy Nitti volt miniszterelnök, az ismert békepolitikus és Amendola ellenzéki vezér ellen rendszabályokat fogantatosítottak, a kormány tagjaira és a fascista párt több vezérére hárítja át. Rossi memorandumairól az a vélemény, hogy a volt fascistavezér a Mateotti-ügy következményeitől szeretne megszabadulni, ami nagyon nehéz lesz számára, mert Mussolini miniszterelnök hajthatatlan abban a tekintetben, hogy a gyilkosság részesének lakolniok kell.

Vaitoianu Aradmegyében

Háromnapos vadászat Kisjenőn.

(Saját tudósítónktól.) Előkelő és jólsikerült vadászat folyt pénteken, szombaton és vasárnap az aradmegyei Chisineu (Kisjenő) községben. Vaitoianu Artur közlekedésügyi miniszter, aki a Kisjenői uradalom vadászterületének bérloje háromnapos vadászatot rendezett, amelyen Aradról is több ismert vadászt hívott meg. A miniszter meghívott vendégei voltak Zima Tibor Arad város képviselője, Neuman Károly báró, Andrányi Lajos báró, dr. Miclosi Emil ügyvéd, Bánhiidy Sándor földbirtokos, Simay Aladár fürdőtulajdonos, Manu tábornok, Matthezanuné, a miniszter leánya, Micescu az ilólyi ügyvédi kamara elnöke és felesége, Ciorogariu Jenő vadászati főfelügyelő, Czárán János földbirtokos, Bayer György Kisjenői gyógyszerész, dr. Grumáz László bankigazgató és még többen. A háromnapos vadászat alatt a vadások többszáz nyulat és huszonöt fácánt lőttek. A jólsikerült vadászatot lakoma követte. Vaitoianu miniszter különvontán vasárnap este érkezett Kisjenőre az aradi állomásra, ahonnan még az éjszaka folyamán tovább utazott Bucurestibe.

Ötven esztendő

a jótékony-ság szolgálatában.

Az aradi zsidó-árvaház jubileuma.

(Saját tudósítónktól.) Szép és kegyeletes ünnepség zajlott le vasárnap délután az aradi izraelita fiúárvaházban. Ötven esztendő fennállását ünnepelte ez az emberbaráti intézmény és ezt egybekötötték a hagyományos „chanuka”-ünnepel. Tulajdonképpen a zsidó áldozatkészség és jótékony-ság nagyszerű megnyilvánulása volt a vasárnap délutáni ünnep, mert az árvaháznak nincsen semmilyen alapja és kimondottan adakozásokból tartja fenn magát. Az árvaház hatalmas ebédloje teljesen megtelt közönséggel, a hitközség előljárósága, az árvaház vezetősége, a szentegylet és az izraelita jótékony nőegylet vezetői közül megjelentek: dr. Schütz Henrik hitközségi elnök, dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi, dr. Keppich Jakab iskolaszéki elnök, Pick Ernő a szent egyesület elnöke, Deutsch Andor, Halpern Miksa, dr. Fuchs Albert, Ráskai Miksa, Kerpel Izsó, Geller Izidor, Kemény Miksa árvaházi igazgató, Winternitz Jenőné, Braun Gusztávné, Halpern Miksáné, Münz Mártonné, Ráskai Miksáné, Tenner Józsefné, Pick Ernőné, Klein Miksáné, Fuchs Albertné, Geller Izidorné és még többen. Előtt Grünberger aradi textilnagykereskedő, aki 1874-ben, az árvaház megnyitásakor az első növendékek között volt.

Az ünnepséget dr. Schütz Henrik hitközségi elnök megnyitó szavai vezették be. Utána az árvagyermekek mondtak szavakat, majd Vágvolgyi főrabbi mondtott lendületes, szívet megindító és gondolatokban gazdag beszédet. Utalt a nemes szívek önzetlenségére, a zsidóságnak az áldozatkészségben rejlő nagy erejére és kérte a társadalmat, hogy

továbbra is támogassa ezt az emberbaráti intézményt, hogy menél több árvának pótolhassák az elvesztett szülőket. Braun Gusztávné mondott még szép köszönő beszédet, ami után megvendégelték az árvagyermekeket. Rengeg természetbeni és pénzajándékot kapott idén az árvaház, úgy, hogy egész évi szükséglete biztosítva van. A szép ünnepség délután fél hét órakor ért véget.

Bécsnek csöndes karácsonya volt.

(Bécs, december 29.) A karácsonyi ünnepnapok zavartalanul folytak le, a munkanélküliek ellenálltak a kommunista agitációnak. A munkaadók tervezetét készítették, újra ötvenezer munkanélkülinek szükségmunkát adnak.

Csornyák Imrét letartóztatták.

A volt magyar katonatanács elnöke a hamburgi rendőrség fogházában. — Magyarország kikéri a Tisza-gyilkossággal vádolt exszázadost.

(Budapest, december 29.) Néhány nappal ezelőtt, amint a Közlöny is jelentette, a bécsi keleti pályaudvaron elrabolták Laehne Hugó volt államtitkár — aki vagy két évtizede az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója volt — kisleányát. A nyomozás hamarosan megállapította, hogy a gyermeket Laehne Hugó elvált felesége, a kisleány édesanyja raboltatta el. Laehne Hugó elvált felesége Csornyák Imre volt századoshoz a Tisza-gyilkosság egyik gyanúsítottjához ment ismét férjhez. A válás kimondása alkalmával a bíróság az elválasztott házaspár kisleányát Laehne Hugónak ítélte oda, aki a leánykát egy Bécs mellett levő előkelő leánynevelőintézetben neveltette. Laehne Hugó elvált felesége a bírói ítéletbe semmiképpen nem akart belenyugodni és több ízben kísérletet tett a kisleány megszökítésére. Megtudta, hogy Laehne Hugó a karácsonyi ünnepekre hazaviszi Budapestre kisleányát. Csornyák Imre néven átjött Amerikából Európába. Csornyák tudvalevőleg annak idején Amerikába szökött a felelősségrevonás elől. Csornyák egy Müller Józsefné nevű asszonnyal megheszedte, hogy a pályaudvaron levelet fog átadni a leánykának, amelyben az édesanyja azt írja, hogy súlyosan beteg és még egyszer akarja látni. Laehne Hugó és leánya már beszálltak a vonatba, azonban a volt államtitkár leszállt néhány percre újságot venni. Ezt az időt használta fel Müllerné, akinek sikerült is ezzel az ürüggyel elszökettetni a leányt és dacára annak, hogy Laehne Hugó visszatérése után azonnal feljelentést tett a pályaudvari rendőrségnek, a kisleányt már nem tudták elfogni, de Müllernét letartóztatták. Laehne ugyanis emlékezett Müllernére, mert elutazásuk előtt nála járt az asszony és elutazásuk felől érdeklődött. A bécsi rendőrigazgatóság megtudta, hogy Csornyák milyen álnéven jött Európába és táviratozott az összes kikötői rendőrségnek, hogy Csornyákot tartóztassák le. Csornyák Imrét Hamburgban abban a pillanatban tartóztatták le, amikor éppen hajóra akart szállni. A leányka azonban nem volt vele. A rendőrség azt gyanítja, hogy Csornyák Németországban rejtette el a gyermeket, hogy majd később hozassa ki maga után. Az osztrák hatóságok átírtak a német hatóságokhoz, amelyben bejelentik, hogy Csornyák Imrét leányszöktetés

ték az árvagyermekeket. Rengeg természetbeni és pénzajándékot kapott idén az árvaház, úgy, hogy egész évi szükséglete biztosítva van. A szép ünnepség délután fél hét órakor ért véget.

büntetéssel vádolják és a bűnvádi eljárás lefolytatása érdekében kéri kiadatását. A kiadatás valószínűleg meg is történik és ebben az esetben a magyar kormány újból kísérletet tesz, hogy a Tisza meggyilkolásával gyanúsított Csornyákot adják ki Magyarországnak.

MOZI

xx *Lya de Putty és Luciano Albertini (Samson) az aradi színházi „Lux”-mozgóban.* A „Lux” mozgószínház igazgatósága, figyelemmel az aradi közönségnek az utóbbi napokban a színház iránt tanúsított érdeklődésére és pártfogására, valamint a műsorról lekerült „Kisérthajó” óriási sikerére, újból a közönség tetszését vélté szolgálni, amikor „Pampas lovag” szenzációs filmet, a világhírű Lya de Putty és Luciano Albertini művészekkel a főszerepben fogja vetíteni. Ez a film rendkívüli szép és szenzációsan érdekes mindenféle szempontból. A szubtilis és szentimentális érzelműeknek épügy, mint a természetbúvároknak és a sportkedvelőknek is. A filmen lepergő dráma a nézőközönséggel Olaszország legszebb részeit ismerteti meg. Luciano Albertini idegmegfeeszítő akrobata mutatványai, légmagasabb hegyekről való ugrásai és mászásain kívül Lya de Putty szereplése a filmdramában meghatja a szíveket és lelkeket. A film szerdaig marad műsoron. Előadások d. u. 5, 7 és este 9 órakor.

xx *„Minaret haragja” az aradi Apollóban.* Gyönyörű új társadalmi drámát vetít még ma, kedden és holnap, szerdán az aradi Apolló mozgószínház. A filmdráma tartalmas és változatos meséje a távol keleten, Indiában és Egyiptomban játszódik le, de a megkapó egzotikus háttérben kulturált európai lelkek vergődését, szenvedéseit jeleníti elénk az élénk pergő film. A tökéletes dráma művészi keretben, változatos és szép képekkel tarkítva jelenik meg a filmen. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx *„Emberszívek” nagy slágerdráma az aradi Urániában.* Az ember igazi szívét csak a szenvedésben lehet megismerni. Az „Emberszívek” klasszikus filmdráma, amely az emberi szív, a szeretet és gyűlölet legkülönbözőbb formáit rajzolta meg és apát, anyát, fiút, testvért, feleséget, szeretőt számtalan variációban hoz egymással össze, hogy végül a szenvedés tükrében felismerjék egymást. A főszerepekben H. Peters és Mary Philbin, bámulatos sikert arattak és

egyszerre világhírű művészi nevet szereztek maguknak. A nagyszabású slágerfilm még kedden és szerdán szerepel az Uránia mozgószínház műsora. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx *Árvácska — Jackie Coogannal* csütörtöktől az aradi Apollóban.

xx *Az aradi Urániában csütörtöktől „Cairo hercegnője.”*

Iparosok temetkezési egylete Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi iparosság lelkes megmozdulásának eredményeként vasárnap délután megalakult Aradon a város háza nagytermében „Az aradi iparosok temetkezési csoportja.” Az alakuló közgyűlést Vulcu I. Maxim az aradi ipari szindikátusok szövetségének elnöke nyitotta meg, majd Zabb István a mozgalom egyik megindítója ismertette a csoport megalakulásának szükségességét. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Zombori Gyula olvasta fel az alapszabályokat, amelyekkel egyhangulag elfogadták a kimondottak a csoport megalakulását. Schamberger László bejelentette, hogy a csoportnak 1716 tagja van s az eddigi befizetések összege 95990 lejt tesz ki.

Ezután Hidvéghy Mátyás javaslatára egyhangulag megválasztották a tiszteikart, amely a következő: elnök: Marsieu Juszim, érdemei elismerésül tb. elnök: Zabb István, igazgatóság: Bakács Miksa, Bogdán Gyula, Czernóczky Mihály, Eberlein Ágoston, Hilyer Mihály, Hidvéghy Mátyás, Misera József, Szida Lázár, Székely Béla, id. Schamberger László, Zombori Gyula, Zabb István. Választmány: Baranyi Ferenc, Budai Mihály, Berán Béla, Teltsch Henrik, Frank István, Fejér Lajos, Dupák József, József Miklós, Illyés István, Kártyás Lajos, Köszegi Emil, Havancsák József, Pálffy Kálmán, Menczer Gyula, Noszkai Károly, ifj. Schamberger László, Nieder Péter, Nánási László, Sándor Jenő, Sárosi István, Sommer Ferenc, Thomay Pál, Varga Kálmán, Gartner Samu. — Ezenkívül 12 póttagot választottak. Tb. ügyészek lettek: dr. Nedelcu Miklós és dr. Bönts Károly, tiszteletbeli tag Pálffy Kálmán.

Végül Reinhart Gyula a Federales nevében szívesen hangon üdvözölte a csoportot, mire az elnök a gyűlést bekezdette.

Alegolosóbb és legjobb raglánok, férfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós cégnél 5007

HIREK

Karácsonyi ebéd Angliában.

Az egyik angol lap kiszámította, hogy az idei karácsonyi ebéd 40 millió fonttal terhelte meg az angol nemzetet. Szerinte karácsony napján az asztalra került 1.000.000 liba és pulyka, 1.000.000 lécán, kacska és csirke, 800.000 nyul és 3000 tonna marhahús. Az ebéd közben elfogyasztott kolbászteléből olyan láncot lehetne összedílni, amely Londontól Newyorkig érne. A hagyományos pudding mennyisége 10.000 tonnára rug, aminek szállítása 3333 teherautót kellene beállítani. Az ebédről elmaradhatatlanul déligyümölcsöt egész flotta vitte Angliába, mert a kimutatások szerint csak Egyiptomból 2000 mázsa datolyát küldtek. A gyümölcsök értéke 5 millió fontra becsülhető. A karácsonyi ünneplők 3 millió font értékű alkoholt fogyasztottak el. A megivott sörtengeren a legújabb típusú csatahajó is vígan gyakorlatozhatott volna. Hogy mennyi whisky csuszott le a torkokon, arról könnyű fogalmat alkotni, ha meggondoljuk, hogy karácsony napján több mint kétmillió üveg szódavizet árultottak ki. Angliában egész éven keresztül több mint tízezer ember gyártja a karácsonyi bonbonokat. A karácsonyi alá kerülő ajándékok értékét több mint tízmillió fontra lehet becsülni.

— Felépült Temesmegye prefekusa. Dr. Coste Gyula temesmegyei prefektus betegségéből felgyógyult és átvette hivatala vezetését.

— Volt aradi iskolaigazgató kiűntetése. Budapestről táviratozzák: Guta József nyugalmazott leánygimnáziumi igazgatónak, aki esztendő-kön keresztül volt az aradi felsőbb leányiskola igazgatója, míg az imperium átvételének idején nem repatriáltatta magát, a kormányzó most a tankerületi királyi főigazgatói címet adományozta. A kiűntetés kiváló és rokonszenves tanfőit ért, akinek aradi működése idején is sok tisztelője volt.

— Véres verekedés kommunisták és fascisták között. Rómából jelentik: Milanóban, Bergamóban, Ferrarában kommunisták és fascisták véres verekedéseket rögtönöztek.

— Kitoloncolják az agg koldusokat Aradról. Aradváros vezetősége ma átiratban értesítette az államrendőrséget, hogy az uccákon talált, önmagukkal tehetetlen öreg vagy beteg emberek a hatósági orvos vizsgálata és fertőtlenítés után illetőségi helyükre toloncolandók, illetve az aradi kórházban vagy szegényházban helyezendők el. Ezen a héten ugyanis két ízben történt meg, hogy a mentők által a kórházba, majd a szegényházba szállított öreg embereket nem fogadták el és a mentők kénytelenek voltak a szerencsétleneket az

Február végén tárgyalják a csongrádi bombapörít

(Budapest, december 29.) A budapesti táblán Simó Balázs kétfőtáblai tanácselnök ítélőtanácsa a csongrádi bombamerénylet ügyét február végén, vagy március elején tárgyalja. Az ügy referense Haris Andor táblabíró.

Esztilandban ismét véres kommunista zavargások voltak.

A kormánycsapatok urai a helyzetnek.

(Riga, december 29.) A két hét előtt vérbefulladt esztországi kommunista forradalom óta teljes csönd uralkodott az esztországi városokban. A munkásság vezetői azonban újabb megpróbáltatások elé vitték a tömegeket, mert mint egy rigai rádiótávirat jelenti, karácsony másnapján felfegyverzett munkáscsapatok megármadták a revali arzenált és ötszáz millió értékű puskaport a levegőbe

röpítettek. A robbanásnak számos halottja van. A többi városokban a munkásság szintén megtámadta a municióraktárakat és vad pusztítást vitt véghez. A kommunista munkások újabb felkelését a szovjet Esztországba küldött ügynökei irányítják. Újabb jelentések szerint a kormánycsapatok urai a helyzetnek és a kommunista felkelést még csirájában sikerült elfojtani.

— Új vizsgálóbíró Aradon. Megírtuk, hogy az igazságügyminiszter Jonescu C. Emil aradi törvényszéki vizsgálóbíró felmentette eddigi hivatalától és az aradi törvényszékhez helyezte át tanácsreferensi beosztással. Helyébe az igazságügyminiszter Orezeanu Romulus törvényszéki bírót delegálta a vizsgálóbírói székébe, aki a mai napon elfoglalta új hivatalát. Orezeanu vizsgálóbíró kívánságára a mai napon Szilágyi János főtanácsbíró jegyzőt visszadelegálták a vizsgálóbírói székhez, ahol éveken keresztül nagy hozzájárulással végezte az ügykezelést.

— A Közlöny karácsonyi száma. Hódolatokkal teletűzött az olvasó kezébe a mi ünnepi gyermekünk, a Közlöny karácsonyi száma. A mi munkánk fáradsága volt a vaskos 48 oldal, mi lehetünk bele életet. Szándékunk őszinte és igaz volt: visszahozni ismét a békeidők nivós ünnepi számát. — feledtetni but és szomorúságot, élvezet, szórakoztatást adni. Ezt a célunkat elérjük, a Közlöny olvasótáborára szeretettel fogadja lapját, amely az erdélyi újságírás egyik kimagasló állomása. A bizalom és ragaszkodás a további támogatónk. Ez ad erőt ahhoz, hogy a jövőben is nivós, érdekes és vonzó lapot adjunk olvasóink kezébe. — Szombaton cenzuraszünet volt és rajunk kívül álló okok miatt lapunk vasárnap nem jelenhetett meg. Kárpótlásul ma tízekétoldalas lapot adunk.

— Az utlevélkézés új rendje. Az aradi rendőrprefektúra utlevélosztálya közli, hogy holnaptól kezdve az utlevélkérvényekhez nem kell az állampolgársági igazolványt mellékelni a kérvényezőknél, csupán azt kell igazolni, hogy 1918. december elsején illetőséggel bírtak Románia területén. Az állampolgársági igazolvány alapján kiadott utlevelek viszont pótolják az illetőségi, illetve állampolgársági igazolványokat.

— Bérlejen Kerpel könyvtárában!

— A timisoarai Bánáti Szanatorium orvos-chemiai laboratoriuma III., Std. Odobescu 2. (Holló-ucca) dr. med. Telegut és Schuller vegyész-mérnök vezetése alatt a szanatoriumon kívülálló egyének részére is elvégez mindennemű vér-, vizelet-, köpet, stb. bakteriologiai, sexologiai, hystologiai vizsgálatokat, vércukor, cholesterin, indikán, stb. meghatározásokat a legújabb módszerek szerint.

— Házasság. Singer Margit és Popper Mihály László f. hó 25.-én San-Nicolaul-maren házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eljegyzések. Vétes Imre hírlapíró, az Aradi Közlöny belső munkatársa eljegyezte judovits Irénkét Clujról. (Minden külön értesítés helyett.)

Reich Alfréd eljegyezte Rosinger Margitot Nagyváradról. (Minden külön értesítés helyett.)

Ungár Rózsika (Pankota) és Biermann Nándor (Medias) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Stefu György közismert aradi fűszerkereskedő e hó 27.-én tartotta eljegyzését Pántos Hortenziával. (Minden külön értesítés helyett.)

— Viar dühöng Angliában. Londontól jelentik: Rettenő vihar és áradás dühöng Angliában. A Sartho gőzös vészjeleket adott, hogy gépei elpusztultak. A légi forgalom teljesen szünetel. A Németországba indult heringszállító gőzös Isleynél elsüllyedt, a hajó 13 főnyi személyzete elpusztult.

— Színésznők halálos szerencsétlensége. Clujról (Kolozsvárról) táviratozzák: A nagyiklodi országút fahidja előtt borzalmas autókatasztrófa történt karácsony első napján. A jelenleg Désen állomásozó Gáspár Jenő szintársulatának több tagja autón Clujra akart utazni, hogy ott a társulat primadonnájának esküvőjén résztvegyen. Az autón Kürthy Böske primadonna, Bencze Erzszi szubrett és még többen ültek. A sofőr nem ismerte eléggé az utat és nem tudta, hogy a nagyiklodi országútnál egy hirtelen kanyarulat van és közvetlen utána egy fahid. Az autó teljes sebességgel nekirohant a hid korlátjának, azt keresztül-törve lezuhant a mély szakadékba. A község lakosai a szerencsétlenség helyére siettek és hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz. Bencze Erzszi már nem lehetett segíteni, a fiatal színésznő összetört koponyával, bezúzott mellkassal holtan feküdt az árokban. Kürthy Böske az a hír terjedt el, hogy szintén áldozata lett a katasztrófának, azonban megbízható helyről nyert értesüléseink szerint, csak könnyebb sérüléseket szenvedett, a tervezett esküvőjét Désen meg is tartotta. Az autó többi utasait kisebb nagyobb sérüléseikkel a dési kórházban ápolják. Bencze Erzszi holttestét

Kolozsvárra szállították, ahol tegnap temették el óriási részvét mellett.

— Timisoara polgármestere Bucurestiben. A belügyminiszter távirati meghívására Georgevici timisoarai polgármester Bucurestibe utazott.

— Felhívás. Az aradi állambiztonsági hivatal idegeneket ellenőrző ügyosztálya felhívja a következőket, hogy január 1—5-ig feltétlenül jelentkezzenek súlyos büntetés terhe mellett: Kicsiny Miklós, Goldberger Margit, Ipacs Julianna, Bartha László Komlós Árpád, Zeinka Nándor, Schwarz Sámuel.

— Kényszerregyezség Timisoarán. Beck Áron timisoarai gyárvárosi fűszerkereskedő kényszerregyezségi eljárást kért maga ellen.

— Esküvő. Klein Alfréd Samu lugoji (lugosi) közismert festő- és mázólmester f. hó 24.-én házasságot kötött a lugoji „Fortuna” kézimunkázlet tulajdonosnőjével, Neuman Zelma kisasszonnyal. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vasuti jegyek hamisítói. A timisoarai rendőrség hosszas megfigyelés után megállapította, hogy a timisoara-józsefvárosi állomáson három vasuti altiszt a portások közvetítésével hamisított vasuti jegyeket hozott forgalomba. A tettenért vasutasokat a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyésznek.

— Halálozás. Schwartz Albertné szül. Frankó Anna (Pancota), hosszas szenvedés után f. hó 28.-án szeretettjei és hozzátartozói legnagyobb bánatára, elhunyt. Temetése folyó hó 30.-án délután 3 órakor lesz.

— Veszettkutyák garázdálkodása. A szomszédos magyarországi Lőkosháza községben súlyos szerencsétlenség történt. Váshelyi Dezső lőkosházai földbirtokos leányát, Katót, Váaly szegedi huszárszázados menyasszonyát egy veszettkutyára megharapta. A veszélyes állat ezután megmárt még egy inast és egy bérést, miközben több kutyát megharapott. A veszett állatot felkutatták és agyonlőtték, majd kiirtottak még huszonhét ebet, mert nem lehetett megállapítani, hogy melyiküket harapta meg a veszett állat. Váshelyi Katót és a többi sérülteket azonnal felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe és most már túl vannak minden veszélyen.

JACKI COOGAN

esütörtöktől kezdve az aradi

APOLLOBAN.

— Halálos autószerencsétlenség Budapest mellett. Budapestről táviratozzák: Alag közelében egy automobil, amelyben négy fiatalember ült, az ut négy méter magas hidjáról lezuhant. Az autó összetört, Blatt Armin az utasok egyike szörnyethalt, a többi három fiatalember pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— Január 3.-án altiszt-bál Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében.

— **Felemelték a nyugdíjakat.** A pénzügyigazgatóság ma megérkezett a pénzügyminiszter leirata, amely az állami nyugdíjasok nyugdíj-illetményeit január elsejétől 30 százalékkal felemeli. A miniszteri leirat pontosan intézkedik a nyugdíjemelés összegének kiszámításáról is. A harmincszázalékos emelést a nyugdíj-illetmények teljes összege után kell számítani és az illetmények közé, amelyek után az emelés jár, bele kell érteni a lakbérnyugdíjat is. A nyugdíj-illetményekből való esetleges levontások is az illetmények összegéhez tartoznak és ezek után is jár az emelés. A pénzügyigazgatóság január hónap folyamán már a felemelt nyugdíjakat folyósítja.

— **Pincéből Aradon.** Szombaton este rendezték az aradi pincerek bálját a Fehér Kereszt nagytermében. A bál ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben jól sikerült és a nagyszámú közönség a legjobb hangulatban maradt együtt a késő reggeli órákig. A bál tiszta jövedelmét az aradi pincerek segélyegylete javára fordították.

— **Székházos házigazgató.** Bock István, Timisoara északi életének ismert alakja, a nemrégiben megnyitott Lloyd Taverna üzletvezetője ma megérkezett Timiscarától. Az üzletvezető szüve előtt nagyobb összegeket vett fel Veiszberger főpincértől és a kegyes leányoktól. A szökeést délen megadta Kenézy, a Lloyd-kávéház tulajdonosa, aki azonnal feljelentést tett a szökevényről, amely intézkedett, hogy a határrendőrségnek, amennyiben Bock a határon át való szökeést kísérel meg, azonnal tartóztassák le és kísérjék Timisoarára. Hollették kiterjesztésre különben megindult a rendőrségi nyomozás is.

— **Január 6. Az Aradi polgári jótevő egyesület estélye az aradi Fehér Kereszt nagytermében.**

— **Képek könyvek.** román, magyar, német és francia ajándékok, albumok, tértartók és egyéb dísz tárgyak, új hangjegyek, iróappárok, festmények és rézmetszetek legnagyobb választékban Kerpel Izónál, Arad.

— **Az AMTE nagy bálja** közbejött akadályok miatt nem dec. 31.-én, hanem január 17.-én lesz megtartva Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentkezék Maist Emmi cégnél Grosz Antalnak.

— **Meteor-bál február 7.-én.**

— **Ha férfivált szükegeteit olcsón és jól akarja beszerezni,** keresse fel Manóit, Arad, Str. Metianu.

— **Révai Nagy László XVII.-ik kötete** előjegyezhető Sándor hírlap-irodában Aradon.

— **Újvire legszebb ajándék a könyv.** Oláh Sándor cégnél Arad.

— **Bánati szanatórium Timisoara.** Holli-ucca 2. Modern gyógyintézet bel-, gyermek-, ideg-, sebész-, női-, orr-, fül-, gége-, bőr- és szembetegségek részére. Diätetikus konyha. Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Radium, Quarz, Diathennia és az egész elektrotherapia, Hidrotherapia, mór- és fangókezelések. Specialista orvosok. Bécsi ápolónők.

„L'illustration”

1925 január 1-től házhoz szállítva előfizetőknek Lőbl Hírlap-irodában Arad, előjegyezni lehet.

— **Január 17.-én lesz az Aradi Zsidó Négyelet bálja.** Az előkészületek már lázasan folynak, a bált magas nivóju műsor előzi meg. Az estélyt az aradi Központi szálló összes termeiben tartják.

— **Kereskedelmi Alkalmazottak bálja** január 31.-én Aradon.

— **Szathmáry Etelka tánciskolájában** (Arad, Str. Bucur 3.) január 3.-án új kezdő és haladó kurzus nyílik. Beiratkozás Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 17. sz. a.

Halló...! Halló...! Rádió...

Szenzáció, amely nálunk még nem szenzáció. — Az impresszáriók csődje. — A közvetlen érintkezésben sincsen többé távolság.

A világ és az emberi élet szenzációja, amely nálunk még mindig nem szenzáció: a rádió. A radiotelegráf már régen hallottunk és halvány sejtéseink vannak is róla, hogy miképpen is keletkezett ez az egyszerűs mégis leleményes szerkezet. Marconi, aki nemrégiben ünnepelte meg ötvenedik születésnapját, több mint egy negyedszázaddal ezelőtt oldotta meg azt a problémát, amelynek megoldásában nem mertek hinni, még a drótos táviró feltalálói és továbbfejlesztői sem. A drótos táviratozás Morsén, Virág magyar mérnökön és Hughesen Keresztül vezetett el a drótnélküli, a radio-táviróig. A táviró feltalálásától már csak egy lépés választott el a drótnélküli telefon megkonstruálását.

A rádió.

A drótos táviratozásból fejlődött ki Marconi szikratávirója és a szikratáviróból fejlődött ki a szikra-telefon: a rádió. Ma már olyan egyszerű, hogy gyerekjáték a rádió készülékével való bántásmodot megtanulni és nekünk még fogalmunk is alig van arról, hogy milyen óriási jelentősége van a rádióknak és milyen érdekes az egész találmány. A katonai tábori telefon a legközelebbi és legközvetlenebb magyarázata az áramkörnek, amely szükséges minden táviratozáshoz és telefonáláshoz. A levegő tele van villamossággal és kitűnően továbbítja az elektromos hullámokat. A szó szoros értelmében mint hullámokat kell érteni azokat a „szikrákat”, amelyeket a rádió és a radiotelegráf gépei továbbítanak. A két gép hullámai között különbségek is vannak, amelyek azt azonosítják a szakembernek kell ismerni és amelyek átalakítása ugyis a felvétel készülék feladata. A felvétel szerkezet dolga, hogy a hullámokból zűmmögő sercegést, vagy rendes emberi és zenei hangokat válasszon ki.

A drótnélküli táviratozás és telefonálás a legolcsóbb dolgok közé tartozik, mert csak egy aránylag olcsó leadó és felvétel szerkezet kell hozzá és költséges központokra, a központokat kezelő személyekre, huzalokra, a vonalakat karbantartó munkásokra, szerszámokra és anyagokra nincs szükség. Érdekes, hogy mégsem ezeket használjuk, hanem a sokkal drágább és sok hosszúságot okozó drótos telefont és távirót. Ennek legfőbb oka a drótnélküli táviratozás és telefonálás indiszkréciója. Ez különösen a telefonálásnál kellemetlen. A beszélgetéseket kihallgathatja mindenki. Bár a legkomolyabban lehet állítani, hogy a rádió tökéletes, mert a legszebben és legtisztábban lehet rajta minden hangot hallani, mégis van egy súlyos hibája. Nem kell ugyan központ hozzá, de előzetes megbeszélés szükséges, hogy tudjam, milyen módon lépek érintkezésbe azzal, akivel beszélni akarok. Tudni kell ugyanis azt, hogy az illető készülék milyen hullámhosszal van hangolva. Mondjuk, hogy ezt tudom és a

— **ATE-ből január 3.-án az aradi Központban.**

— **Az aradi Central Barban** Sylveszterkor nivós műsor. Fred Sidur bucsufellépte. Reggelig nyitva.

— **Hihetetlen, hogy valaki képes volna a jövőbe látni és a múltba visszanézni.** Pedig van! Egyedül Mária az, aki biztos tudással megmondja a jelent, múltat és jövőt. Fogad egész nap Arad, Str. Metianu (Forray-ucca) II. szám.

leadó szerkezetemet úgy hangolom, hogy az illetővel érintkezésbe léphessek. Szerencsém van, ha az illető figyelt és jelentkezik. De nem tudhatom azt, hogy nincs-e még vagy néhány, száz ember felvétel készüléke ugyanilyen hullámhosszra beállítva és ha igen, akkor ők is kihallgathatják a legkézenlössebben beszélgetésünket. Ha van leadókészülékük akkor még közbe is szólhatnak.

Hogyan működik a broadcasting.

Broadcasting... Igy hívják Amerikában, ahol először alkalmazták a drótnélküli telefont. Az Északamerikai Egyesült Államok demokráciája nem ismeri a monopoliumot, legfeljebb a koncesszionálást. Óriási mértékben indult meg ott a radiotelefon-készülékek gyártása. Főképpen a felvétel készülékek. Miután sokan kaptak engedélyt arra, hogy leadóállomásokat létesítsenek, eleinte sok izben előfordult, hogy a leadó állomások egymást megzavarták. Most már saját üzleti érdekükben elkerülik ezt. Felvétel készüléket mindenki vehet és felszerelheti a lakásában. Amerikában ezzel megszünt a távolság. A világ háta mögött levő és legelhagyatottabb tanyán is hallgathatják a newyorki Metropolitan Operhouse előadásait, akár milyen vallás papjának szentbeszédeit, a szenátus ülésén elhangzó vitákat, politikai beszédeket, a legfrissebb hírek közlését, bármilyen zenekar vagy művész hangversenyét, az összes színházak előadásait és a legújabb tözsde- és időjárás-jelentéseket. Az amerikai leadó központok tulajdonosai radioujságokat adnak ki, ezeket a posta továbbítja és az ezekre való előfizetés jogot ad az illető leadóállomás koncertjeinek hallgatására. Az újság pontosan közli a legközelebbi napok programjait, a hangolás számát és a radioujság előfizetője azt hallgat, amit akar. Ha tetszik, akkor meghívja a szomszédjait lakott táncmulatságra és nem kell hozzá zenekart szerződtetni, mert ad shimmy-muzsikát hozzá a rádió. A rádiót kétféleképpen lehet hallgatni. Vagy közönségesen kagylóval és akkor abban a szobában, ahol a kagyló el van helyezve, csak az hall, aki a kagylót a füléhez illeszti, vagy pedig tölcserrel. A tölcserrel hallgatás esetén az egész teremben vagy szobában tisztán hallani a radiotelefont közléseit, a zenét, stb. Gramofonszerűen, csak tisztábban és majdnem úgy, mintha például a zenekar a teremben játszana. A beszélgetéseket a radiotelefont sem nélkülözi és a közlés tekintetében a legtökéletesebb módon lehet összehasonlítani.

A radio székhámsai.

Egyesek vannak akik kijátszák a leadóállomások tulajdonosait és a szomszéd radioujságjából lesik ki a programot, de ez teljesen jelentéktelen, mert a rádió elterjedtsége folytán a radioujság roppant kicsi és nem érdemes a szomszédhoz menni a programért, hanem érdemesebb a maga előfizetni, a

radioujságok és ezzel a radiokonzertek leadása pedig azért olcsó, mert a rádió Amerikában rendkívül el van terjedve. Minden második ember radioamatőr és van készüléke. Öt dollárért már elsőrendű készüléket lehet kapni. Franciaországban, Ausztriában és több más európai államban az állam vette a kezébe a dolgot és ad a közönségnek programot. Ezekben az államokban a postának kell fizetni minden felvétel készülék után. Magyarországon is a posta monopoliuma a rádió. Bécsben a napilapok is főcímes hírekben közlik a radioprogramot. Franciaországban egy felvételkészülék 100 francia frankba kerül és általában seholsem kerül többé ezer leinél. Nálunk még nem kapható, itt csak azok ismerik a rádiófont, akik hivataluknál fogva foglalkoznak vele, vagy külföldön volt szerencséjük megismerhetni. Romániában mindössze néhány rádiótáviró-állomás van és a hadsereget szerelték fel könnyű, hordozható állomásokkal. Radiotelefon-állomás Romániában még egyetlen egy sincs.

Mit hoz a jövő?

Miben is áll a rádió? Ugyanaz mint a rádiótáviró és különbsége a távirótól ugyanannyi, mint a drótos táviró és telefon között. A rádiótáviró legfontosabb alkatrésze az antennák, amely felfogják az elektromos hullámokat. Ezeket vagy kitessék magas helyre, vagy a pusztán földbe szurják. Ennek különösen a katonai radiónál van szerepe. A föld a továbbító az elektromos hullámokat. A koherer, egy kis üvegcső fogja meg a hullámot és azt kezdődik az elektromos hullám átalakítása, amely ugyanúgy megy végbe, mint a drótos távirónál és a drótos telefontól mindössze koherer nincs. A koherer üvegcsőjében reszelt üveg, vas és ezüstpor van. A radio-távirónak kerek rez antennát vannak, a rádióknak van kerek, négyzetletű a hatszögletű antennája. De csak egy, míg a távirónak kettő van. Természetesen a rádió minden állomáshoz kell villamosság. Ugy a leadó, mint a felvétel állomáshoz. A leadónál dinamóval fejlesztik az áramot, mert itt mindig több kell, a felvételnél majdnem mindig száraz és nedves elemmel, amelyek könnyen cserélhetők és nem drágák. Egyáltalában az egész szerkezet kezelése roppant egyszerű.

A rádió perspektívái végtelenek. A rohanó expresszvonatról, az óceánjáró gőzösökről, az óceánok fölött repülő Zeppelinekről beszélgethetünk otthonmaradottjainkkal és hallgathatjuk a világ minden koncertjét. Telmányi Eninek és Vas Sándornak nem kell Aradra jönni. Koncertezhetnek Kopenhágában és Rochesterben s mi is hallgathatjuk majd anélkül, hogy ők idejönnének és mi oda-utaznánk. Az impresszáriók működése teljesen korlátozott lesz. Nem lesz szükség rá, hogy Grozavescut idehozzák koncertezni, mert meghallgathatjuk őt a newyorki Metropolitan Opera House együttesével is. De csak majd akkor, ha itt is lesz — rádió. Balogh István.

JACKI COOGAN

csütörtöktől kezdve az aradi

APOLLOBAN.

KÖZGAZDASÁG

Két gyárvállalat létesül Aradon.

Arad város maga is részt vesz az alakulásokban.

(Sajtó közlésről.) A kommercializációs törvény életbeléptetése megadta a városoknak azt a jogot, hogy vagyonaikat kereskedelmi vállalkozások által gyarapítsák. Aradváros vezetősége a törvény adta jogánál fogva mindent elkövet, hogy a város fejlesztése érdekében vagyonaát növelje. Még a háború elején a város egy állati hulladékokat feldol-

gozó gépet vásárolt, amelyet eddig nem hoztak működésbe. Ezt a gépet teljes felszerelésével együtt rövid időn belül egy részvénytársaság, vagy konzorcium veszi át, amelynek a város is tagja lesz. Az állati hulladékokat feldolgozó gyár mellett még egy másik vállalat kezd meg működését, amely az állati vért és a csatornába dobott hulladékokat használja fel praktikus célokra.

Zürichben 2.65, Párisban 9.55 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec. 29.) Francia frank 10.60, svájci frank 38, dollár 193, dinár 2.70, szokol 5.80, líra 8.20, angol font 920. Kifizetések: Budapest 380, Bécs 365, Prága 5.96, Zürich 38, Milánó 8.40, London 925, Páris 10.60, Newyork 194, Belgrád 2.90.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Dec. 29.) Amsterdam 208.55, Newyork 514.75, London 2429.50, Páris 27.82.25, Milánó 22.10, Prága 15.66.25, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.80, Bucuresti 2.65, Varso 0.000099.50, Bécs 0.0072.50.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRIAT. (Dec. 29.) Amsterdam 208.50, Newyork 514.50, London 2435.50, Páris 27.75, Milánó 21.55, Prága 15.58.75, Budapest 0.0070.37.80, Belgrád 7.80, Bucuresti 2.65, Varso 0.000099.50, Bécs 0.0072.60.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRIAT. (Dec. 29.) Kifizetések: Páris 10.57, London 918, Newyork 195, Milánó 8.38, Zürich 37.90, Bécs 0.0027.80, Prága 5.95. Valuták: Napoleon 720, aranyinárka 46, leva 1.38, török líra 1.05, angol font 920, francia frank 10.90, svájci frank 38, líra 8.70, drachma 3.30, dinár 2.90, dollár 194, lengyel marka 0.000035, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0028, szokol 6.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRIAT. (Dec. 29.) Magyar Hitel 535, Osztrák Hitel 176 és fél Salgó 594, Rima 155, Ganz-Danubius 3.730, Köszén 3.530, Szlavonia 72, Schlick 61, Kereskedelmi Bank 1.275, Csáky 12, Cukor 2.735, Ofa 565, Hazai Tak. 3.630. (A számok ezresekben értendők.) A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Dec. 29.) Belgrád 1090—1110,

Az ezres a legkisebb pénz Magyarországon.

Kétharmad aranyfillért ér egy százkoronás.

(Budapest, december 29.) Egy esztendővel ezelőtt engedte meg a pénzügyminiszter a kereskedőknek, a magyar valuta értékének csökkenése miatt, hogy a könyvelésnél a filléreket elhagyhatják és hogy ilyen módon a korona legyen a legkisebb pénzegység. A pénz értékeltelenedése folytán azonban már régen ezres alapon számolnak. A Tébe épen ezért azzal a kéréssel fordult a pénzügyminiszterhez, engedje meg, hogy ezután a könyvelést és számlázást, tehát az egész kereskedelmi ügyvitelt szintén ezres

alapon lehessen vezetni. Bud János pénzügyminiszter teljesítette a kérést és megengedte, hogy a számolási egység az ezerkoronás legyen, de egyelőre a százasokat, mint az ezres-egység tört részét, is fel kell tüntetni. Az üzleti számvitelben és a könyvvitelben nagy könnyebbséget jelent az engedmény, mert sokkal kisebb számokkal kell dolgozni, ami különösen az összeadásnál igen nagy könnyítés. Viszont az egyesek és tízesek elhagyása senkire nézve nem jelent veszteséget, mert a százkoronás ma alig ér kétharmad aranyfillért.

A felkelők uralják egész Albániát.

A szomszéd államok semlegesek maradnak.

(Belgrád, december 29.) Az albán forradalmárok újabb sikereket értek el. Megszállották Tirana-t és Durrazot is, Fan Noli miniszterelnök pedig Valonába menekült. A kormányzatok feloszlóban vannak. Nincsies jugoszláv külügyminiszter kijelentette, hogy az albániai események nem teszik szükségessé, hogy Albánia belügyeibe avatkozzanak. Hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia és Olaszország egymáshoz való viszonya barátságos, mert Albánia kérdésében a két országot a római egyezmény vezeti. A római

ellenzéki sajtó szerint az albán lázadást mesterségesen szították, hogy a független Albánia ne maradjon fenn. A kormánylapk ezzel szemben azt hangsúlyozzák, hogy úgy Olaszország, mint Jugoszlávia semlegesek maradnak az albán kérdésben. A Chicago Tribune durrazoi jelentése szerint az albán felkelők Tirában szabadonengedtek egy amerikai állampolgár gyilkosát, aki életfogytiglani fegyházra ítélt a bíróság. Az amerikai követ tiltakozását jelentette be a felkelők vezetőinél.

Pasics irtó háborút indított Radicsék ellen.

Feloszlatják a horvát parasztpártot.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv politikai élet izgalmas események hatása alatt áll. A Pasics kormány irtó háborút indított Radicsék ellen. Tegnap minisztertanács-volt, amelyen Makszimovics belügyminiszter kimerítő jelentést közölt a Radics párt és a harmadik internacionálé közötti viszonyról és Radics moszkvai útjának részleteiről. Nincsies külügyminiszter a bolsevizmus terjedéséről beszélt. A miniszteri jelentések után vita indult meg, amelynek eredményeképpen kimondták, hogy a Radics-párt ellen alkalmazták az államvédelmi tör-

vénnyt. A törvény alapján a Radics pártot azonnal feloszlatják, tagjait ugyan nem fogják üldözni, de a párt vezetését felelősségre vonják és valamennyit letartóztatják.

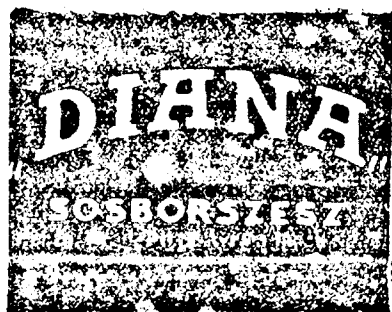
Egy későbbi belgrádi jelentés szerint a feloszlató rendelkezés kibocsátásáról még nincs semmi híradás. Azt sem lehet tudni, hogy mikor jelenik meg a törvény és hogy tulajdonképpen kik ellen irányul. Belgrádban az izgalom óriási és nagyobb zavargásoktól félnek.

Néger ember — fehér nő,
Fogaik a Farmodont-töltőndőlől!

JACKI COOGAN

csütörtöktől kezdve
az aradi

APOLLOBAN.

Minaret hangja
keleti dráma
kedden NORMA TALMADGE szerdán
a főszerepben
az aradi Apollóban.

Szolid kiszolgálás!

Rudolf Mosse 7023.

Szolid kiszolgálás!

S. EISENSTADTER szücs és szőrmeárúháza

ARAD,

Strada Alexandri 1.

10%

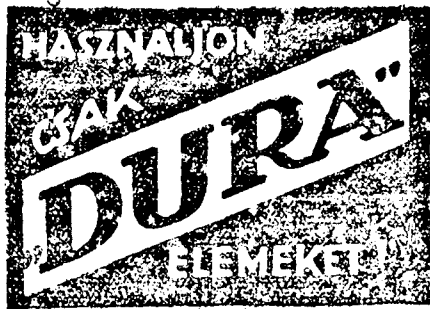
Az összes árukból nagy ujévi vásárt
rendezünk 10% árengedménnyel.

10%

Szolid kiszolgálás!

Dus választék mindenféle szőrmében, ruhapémekben!

Szolid kiszolgálás!

7594

A háziasszony kedvence szappanja
a kiadóságában és tisztítókéességében páratlan
„Szarvas” védjegyű Schichtszappan

Lloyd 2878

2851-1

Letartóztattak egy emborevőt.

Borzalmas büntény Németországban. — Aki áldozatait legyilkolta és húsukat megette.

(Boroszló, dec. 29.) A Haarmann-esethez hasonló borzalmas bünténynek jöttek nyomára a sziléziai Münsterberg városában. A városka mellett magános helyen áll Baencke Károly földműves házacskája. Baenckét úgy ismerték, mint egy zárkózott emberkerülő, de alapjában véve csendes, jóra való embert. Zárkózottságát azzal magyarázták, hogy agglegény, emberkerülő, kissé bogaras ember, aki egyedül érzi csak jól magát. A napokban egy állásnéküli fiatalember betért Baencke konyhájába és emi kért valamit. Baencke adott neki. Mialatt a legény evett,

háta mögé lopózott és ballájával fejbevágta.

A fiatalember, bár súlyosan megsebesült, szembeszállt támadójával, azt félretaszította és mielőtt Baencke támadását megismételhetné volna, elmenekült. Egyenesen a rendőrségre ment, ahol jelentést tett Baencke ellen, akit letartóztattak.

Baencke cellájában az első éj folyamán felakasztotta magát.

A rendőrség házkutatást tartott Baencke lakásán, ahol a kamrában nagy fazekat találtak tele hússal. A rendőrök gyanusnak találták a húst, megvizsgáltatták szakértővel azt, aki megállapította, hogy

a fazékban lévő hús emberhús.

Több különféle okiratot is találtak Baencke lakásán, amelyek azoknak a vándorló legényeknek nevére szóltak, kiket ő a munkában házába csalogatott és azután meggyilkolt. Megállapították, hogy a gyilkos földműves már régebb idő óta folytatta rettenetes üzemét. Az áldozatok ruhái sehol sem

találtak megtalálni, valószínű, hogy Baencke azokat eladta,

áldozatainak húsát pedig megette.

Az irtóztató eset messze környéken nagy feltűnést keltett és a boroszói rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást.

A nyomozás további során eddig öt áldozatot állapítottak meg, de a kutatás rendkívül nehéz, mert Baencke áldozatai vándor iparoslegények voltak. Valószínűnek tartják, hogy Baencke áldozatai között nők is vannak. Ugyanis nemrégiben egy közeli községből két fiatal lány tűnt el, akiknek a holttesteit Münsterberg mellett feldarabolva találták meg. A kihallgatott tanúk, akik ismerték Baenckét, mind azt vallották, hogy a tömeggyilkost jámbor embernek ismerték, aki régebben az evangélikus temetéseken a keresztet is vitte. Kiderült az is, hogy Baencke már évek óta állandóan emberhússal élt, de abból nemcsak maga táplálkozott, hanem még a hús egy részét el is adta. Baencke emberbőrből készült nadrágtartót viselt. A kertjében rebarbara-teát termesztett, amelyet embervérrel öntözött.

Órák és szert

alkalmi és újévi Órák
ajándéknak: a legmühely!
előnyösebben vásárolhat

Vésnök C S Á K Y.
műterem! cégnél Aradon, a város-
házával szembeni épületben

4424

SPORT

O Magyar csapatok külföldi turája. Budapestről táviratozzák: Mint ismeretes, több magyar futbalcsapat a karácsonyi ünnepeket külföldi turára használta fel. Az MTK karácsony napján Drezdában a Guts Muts-szal mérkőzött teljesen megfagyott pályán és a drezdai csapatot 1:0 arányban győzte le. Másnap Lipcsében a Fortunával, Középnémetország bajnoksapatával mérkőzött meg és 5:1 arányban győzelmet aratott fölötté. Vasárnap Elberfeldben az Elberfelder Sport und Spielvereinigung csapatát győzte le az MTK 4:0 arányban. Az MTK január 4-én a prágai Slavia-val mérkőzik Elberfeldben. A budapesti Vasasok karácsony első napján a barlani Staedtel nevű csapattal mérkőztek és 3:1 arányban győztek. Másodnapján a Köln 1907. nevű csapatot 2:1 arányban győzték le. Vasárnap a frankfurti Eintracht ellen 4 tartalékkal állott fel a Vasasok csapata, végeredményben azonban 4:3 arányban győzött a német csapat fölött. Az FTC tegnap Livornóban mérkőzött és 2:1 arányban győzött Livorno csapata ellen. A Szombathelyi Atlétikai Club Portugáliában turázik és karácsony első napján a Belenens-et, a legjobb portugál csapatot 2:1 arányban, másodnapján Portugália bajnokságának negyedik helyezettjét, a lisszaboni Boneica-t 4:1 arányban győzte le a magyar csapat. Tegnap azonban több tartalékkal állott fel a lisszaboni Sporting ellen, amely elkeseredett küzdelem

után 4:2 arányban verte meg a szombathelyi csapatot.

O Bécs válogatottjainak győzelme: Bécsből táviratozzák: Bécs válogatottja tegnap 6:1 arányban legyőzte Velence válogatottját. Viszont a Polonia Rómában 3:1 arányban győzött a bécsi Rapid fölött.

Az aradi „FEHER KERESZT”-ban ma és minden este Szenzációt keltő attrakciók.

STEREOTIP
FOTÓKÉP

Melyiket a kettő közül? Ismeri ön a Pókaináról szóló verset, hiszen ő is azt kérdezte: melyiket szeretem? Önnek két gimnázista udvarol a tőlünk kérdezi, hogy melyiket szeresse, melyiket válassza? Azt tanácsoljuk, hogy előbb tanuljon meg főzni, foltozni, varrni és ne udvaroltasson magának gimnázistákkal. Ha majd eljön az ideje és eljön az igazi, akkor nem kell önnek kérdezni, hogy mit tegyen. De addig ne flörtöljön, mert annak nem sokott jó vége lenni.

Tépelődő 19. Mi nem mentesítjük annak a fiatalembernek az eljárását, de meglehet, hogy irt, csak ön nem kapta meg, mert sok Amerikából jövő levél vész el. Azt tanácsoljuk, hogy küldjön még egy levelet ajánlva Amerikába és kérdezze meg tőle, emlékszik-e arra, amit mondott s emlékszik-e a kölcsönös ígéretre. Kérjen tőle őszinte választ mihez tartás végett. Mert ha annak a fiatal embernek a távollét megváltoztatta volna érzelmeit, jobb, ha azt őszintén tudatja önnel. Végre is nem az az egy fiatalember van a világon.

Cenzurát: Prefectura Judicului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Ember szívek

amerikai dráma

kedden

szerdán

az aradi Urániában.

4890

NAGY GEZA fényképész

A legkedvesebb és legolcsóbb ajándék.
műtermében művészi beállítású gyermek főtételek, izlőses finom kivitelű portré főtétel. Kis képek után nagy fall képek, aquarellek, pastel, minden formában készítenek. A műterem állandóan fűtve. Arad, Bulv. Reg. Maria 8. (v. Andrássy-u.)
Rudolf Mosse 7081

NYUTÉR.

E rovat alatt **NYUTÉR** nem vállalunk felelősséget

Könyvtések a francia irodalmi termékek terjesztése terén.

Az intelligens közönség igényeit óhajtjuk kielégíteni, midőn bejelentjük, hogy a Párisban megjelenő jobb könyvkiadások 1925. január 1-től automatikusan fognak hozzánk érkezni és azok, vételektelezetség nélkül megtekinthetők.

Az Illustrationt pedig az eddigi 35 lei helyett számunként 30 leiert adjuk előfizetőinknek. 10172

Sándor Hirlapiroda Arad.

Tejcsarnok megnyitása!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Aradon, a Str. Matei Corvin (Hunyadi-ucca) 1. sz. alatt tej és tejtermékek (tejföl, tejszín, túró, csemege túró, sajtok) eladását megkezdjük. Csak a higiénia követelményeinek betartásával készült és kitermelt, továbbá vegyileg is megvizsgált normális összetételű, garantált, nem hamisított élelmiszereket hozunk forgalomba. Házhoz szállítást vállalunk.

Szíves pártfogást kér:
HALA CENTRALA DE LAPTE.

ÉRTESÍTÉS.

Ismételt kérdézőkérdezők folytán és további tévedések kikerülése érdekében értesítjük vevőinket és a hatóságokat, hogy Aradon a Str. Corvin (Hunyadi-ucca) 1. száma alatt Hala centrala de lapte (Tejcsarnok) néven hirdetett tej és vajrusító hely nem a mi üzletünk és 40 év óta fenálló cégünk azzal semmi összefüggésben nincsen. Tejkimérésünk a központi telepünkön Arad, Str. Crisan (Karlina-ucca) 8. sz., továbbá Guttmann Samu, Herzog Lipót és Varga Testv. cégek üzletében van.

„Aradi Tejcsarnok”
BRASCH.

ÉRTESÍTÉS.

Várt szerencsém értesíteni a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Aradon, Piața Luther-tér 3. szám alatt

hölgyfodrásztermet nyitottam.

Orvoslás 20, fejmosás 25, manicűr 15. Hajfestést és hajmunkát a legolcsóbban és feltétlen szakértelemmel vállalom.

Szíves pártfogást kér:

PROSENSZKY JÓZSEF.
hölgyfodrász.

Modern új ebédlő

berendezés, elköltözés végett sürgetően áron alul eladó.
Arad, Str. Spiru George 18. (Alács-ucca). 3878

Zongorák

újak és keveset használtak
Stingl Ehrbar, Wirth, Heitzmann stb. leszállított árban,
5 évi jótállással eladók.

Viszonteladónak árendomény.

Sternberg I.

Oradea-Mare, Piața Unirei 2.
Telefon 13-45. Sirocco No. 175

Rudolf Mosse 7027

SOMLÓ

divatkülönlegességek nagyáruháza

Csak 2 napig tart az olcsó újvi eladás.

TESTVÉREK

Arad.

Z. Joannovits Teréz szücs

Mindenféle 6429

Arad, Strada Mocioni 14. (Orcoy-u.) szörme intányosan kapható. 10172

Villaszerü magánház

a Thököly Imre-ucca végén átvehető 3 szoba, fürdőszoba lakással, nyitott verandával, nagy udvar, baromfiudvarral 300.000 leiert átadó. Megbízott: 16071

Uranyl-iroda Arad, főpostával szemben.

4 szobából álló magánház

a piacot közelében, átvehető 3 szobás lakással, nagy udvar és hatalmas gyümölcsösökkel, 500 000 leiert, 320.000 leiert eladó.

Megbízott: URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16071

Brilliáns.

arany, órák és ezüsttárgyak legolcsóbban beszerezhetők

Feiner óra ékszer-áruházban, Arad, Str. Bratianu (Woltzer János-ucca) 3.

Ezüsttárgyakért, brilliánsért, arany és ezüstért a legmagasabb naplárát fizetnek. 10097

Rudolf Mosse 9503

Erdély-bánsági műbútorgyár keresztes szakképzett elsőrendű művezetőt.

Csak nagy gyakorlatu, minden irányban bevált kiváló erők jöhetnek számításba. Közzétett ajánlatokat

„Renaissance” jelige alatt Rudolf Mosse, Arad, továbbit. 10171

Új butor-bírtel!

Új évi bevásárlás! Kedvező fizetés feltételek! Részletek a beszerezhető!

Ébéd, háló, irodai, egyes fa- és vasbutorok, rézágak, szalagarnitúrák, diványok, madratz, szőnyegek, tükrök, pénzeszkevény, írógép, varrógép, zongora, antik butorok, villany lámpák, régi birneves olajfestmények, stb.

Garai Károly butor üzletéből, Calea Banatului No. 12. (Asztalos Sándor u.) 6952

Ügynökök,

férfiak és nők magas fizetéssel felvételnek Braunnál Arad, Strada Banatului 3. II. em. (Asztalos S.-ucca.) 15126

Rudolf Mosse 15.

MASINI de legatorie si cartona-ge in parte sau instalatie complete cine vinde rugam oferte detaliate Centrala Grafica Bucuresti Str. Colonel Orero 13. A. 10178

Manus szőnyegszövő telep

Conop, (Jud. Arad.)

mint egyedüli ilyen szakintézet kicsiben és nagyban árusít és küld postán valódi perzsa színekre festett és szakértelemmel összeállított legjobb fonalakat, felvetőt és leszővőt is, értékes terrajzokat, eredeti típusú tökéletes szővőszékeket, leverőt, villát stb. Legolcsóbb árak. :: Rendelés levélben. :: Közlendő a szőnyeg nagysága, esetleg kívánt egyes színek, melyek mindig utána kaphatók. 6415

Rudolf Mosse 284.

Az évvégi zárlati

munkálatok szakszerű vezetésére,

mérlegkészítésre

stb. ajánlkozik sokoldalú tapasztalattal rendelkező vezető bankember.

Elsőrangú expert.

Cím megtudakolható Rudolf Mosse 10178 hirdetőben ARADON.

Mindenemű

OLAJPOGÁCSÁT és OLAJOS-M-GOT a mindenkori legmagasabb napiárban, vagon és kisebb tételekben is állandóan vásárolunk. Egyben ajánljuk cikkeinket: kocsikenőcs, ablaktapasz kenőcs, növény olajok, ásvány olajok, csontolaj, vaselinolaj, gépszírok, kenőcsök, hegyikréta, talkum stb. Arad! Olajipar R. T. Arad. Sürgőnycim: Olajipar. Telefon: 185 és 407. 9021

Rudolf Mosse 7040

Új kőbánya Transilvániában.

Cluj határán megnyitott a leg-híresebb mészkagyló-kőbánya. A kőbánya Olujtól 2 km-re az országút mentén van úgy, hogy a kő minden időjárás mellett szállítható. A kő mindenféle nagyságban, quadratban és folyó :: méter szerint kapható. ::

Megrendelések a tulajdonoshoz Sebestyén David CLUJ Intézőndők.

Perinde
Királyi udv. szállító

Felelősségvállalás

Mindenféle szőrmeáruk leg-**I. NAGY SZÜCS** üzletében, ARAD, Strada
jutányosabban beszerezhetők Alexandri (Salacz-ucca) 5. sz.

Ujévi ajándéknak „Gábor keverék” tiszta csokoládé dessert izléses csomagolásban
legalkalmasabb 1 diszes carton 1 kg. 1/2 kg. 1/4 kg. 1/8 kg. Gábor ohkorküzlöt,
160.-L. 80.-L. 40.-L. 20.-L. Arad, Str. Alexandri I. Salacz-ucca)

Habtejszín paszterizált tejből Szilveszter Aradi-Tejcsarnok központjában, Arad, Str. Crisan (Karo-
és ujévre megrendelhető az lina-u.) 8. sz. :—: Telefon 372. szám. Rudolf Mosse 9501

LINOLÉUM HAAS LIPOT

nagyobb linoleum és szőnyegkülön-
legességi áruház.

Temesvári főterakat: Lloyd-
sor. Telefon 10-31.

Lorakatek: Oluj, Oradea-Mare.

NAGY UJÉVI VÁSÁR

melyen leszállított áron.

Viaszosvászon

békebeli minőség, gyönyörű minták:
78 cm. széles ... L. 105.—
100 cm. széles ... L. 135.—
115 cm. széles ... L. 150.—

Bőrvászon

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők
részére nagy választékban:
115 cm. széles ... L. 160.—
Gyermekkoscsik áthúzására
minden színben ... L. 190.—

Linoleum

remek perzsa vagy parkett mintákban:
70 cm. széles métere ... L. 165.—
90 cm. széles métere ... L. 225.—
padló bevonására mintázott parkett
vagy egyszerű:

200, 250, 300 cm. széles-
ségben négyzetméteresen-
ként ... L. 247.—
Linoleum szőnyegek
200x300 cm. ... L. 1800.—

Szőnyegek:

Futó, nehéz minőségű cca.
70 cm. széles ... L. 98.—
Futó, nehéz minőségű cca.
90 cm. széles ... L. 130.—
Ágyelő szőnyeg „Bouclé”
rendes nagyság ... L. 150.—
Falvédő „Gobelin” 75x160
cm. ... L. 360.—
„Bouclé” szőnyeg 160x250
cm. ... L. 950.—
Ottomántakaró „Karamani” L. 1600.—
Coccos futó 70 cm. széles L. 135.—
Coccos futó 90 cm. széles L. 170.—

Hó- és sárcipők.

Nordbritish vagy Wimpas-
sing márka férfi ... L. 910.—
Nordbritish vagy Wimpas-
sing márka női ... L. 760.—
Sárcipők férfi ... L. 290.—
Sárcipők női ... L. 275.—
Nagy választék következő cikkekben:
gummikabátok, gummilabdák, babák,
sarkok, tornacipők, celluloidárak, gyer-
mekkötények és sportcipők. 440
Eladás kiskönyben és nagyban.

Ki akar havonta

4000—5000 Lejt keresni minden fáradság és munka nélkül, az foglalkozzon a német
gyártmányú „CARMOL” eladásával.
Vidéki kereskedőknek igen alkalmas.
Kittinőben bevált: hűlés, reuma, fej és
fogfájás és spanyol betegségeknek stb.
Az egészségügyi intézet által engedélyezve. Prospektus román, német,
magyar és orosz nyelven. Bár ki által
árusítható. — Egy üveg ára 20 Lej.
Csak öt füvegben felül expedíálunk,
amely portóval együtt 112 L. 75 baniba
kerül. Vízszeladókát kérésünkre, kik-
nek külön postát adunk. Rendelések
intézendők: Depozitum Coöperatiel
Bucureşti, Str. Carol 95. Telefon: 11—39.

Sanatorul „Therapia” Szanatorium

volt Dr. Mann-szanatórium

Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinezy-u. 8. sz.)

Felvesz sebészeti, szülészeti és nőgyó-
gyászati betegeket. Szabad orvos választás. 6906

HARISNYA minden versenyt kizáró olesó **BOGYO A.** Arad, Str. Emi-
nescu 28-30. (v. Deák F.-u.)
Arad, Str. Emi-
nescu 12. sz.
oárnaftól és legújabb szőveől prima oárna minőségű 145 lej. — „ROSETA” harisnya 138 lej. — Kertjük,
szettelek, reform nadrágok, selyem-sálak, pamut és oárnafelek, gombok stb. rövidtárak legelőlébb árak mellett.

Rudolf Mosse 9513

Perfect román-magyar

levelező

német, olasz és francia nyelvtu-
dással, keresk. akadémiai végzett-
séggel, állást vállal január
1-re. Szíves megkereséseket Ru-
dolf Mosse, Arad kér. 10173

Körkemencébe való

tégla- és cserép ki-
égetését vállalja.
Szíves megkeresését kéri:
Döme Mihály,
Sant-Anna, gőztéglyagár. 7193

SAMUIL WEISZBERGER SUCCESOR

ARAD, BUL. REG. MARIA (Andrássy-tér) 5b. Nagybani eladás és iroda II. udvar.
Ajánlja legfinomabb liqueur, cognac és rumkülönlegességeit, valamint gyümölcs-
nálnakait és borait. Eladás nagyban és kicsinyben. A legszebb u j é v i ajándék.

Hölgy fodrász-terem

ARAD Str. Matei Corvin I.
(Hunyadi-ucca)
II.-ik udvar, I. em. jobbra.

Ondolálás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfestés
minden színben. Legelőlébb árban Szíves pártfogást kér: SELEJAN special hölgy fodrász.

Jó és olesó

férfi, női és gyermek

cipők raktáron **Czernóczki**

olpözületében Arad,
Strada Marasesti
(Kossuth-ucca) 3. sz.

Legelőlébb butor beszerzési forrás

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 41.

Hálók

Ebédliők

Rudolf Mosse 7088

9019

Uri és leányszobák

legegyszerűbbtől a legművésziesebb kivitelben kapható.

Angro és detail
eladás.

Feltűnő olesó
árak.

Közvetlen
a termelőtől.

Aradi Iparosok Butor és Asztalosáru Termelő Szövetkezete

Legelőlébb beszerzési forrás Schutz-nál

Arad, Str. Emi-
nescu 28—30.
(v. Deák F.-u.)

ahol kizárólag angol és brünni férfi szöve-
tek, szabókellekek állandó nagy raktára van.

Varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-
gók és mindenféle villanyfelszerelési cikkek legelőlébban

Schwarz műszere és szél,

Arad, Str. Brancovici
5. (Lázár Vilmos-u.)
Rudolf Mosse 7081

Nagy választék mindennemű arany és ezüst tárgyakban. :—: Saját óra- és ék-
szerjavító műhely. :—: Vésnöki műterem. :—: Aranyat, ezüstöt veszek:

Losonczy Lajos

órák- és ékeszerész
Arad. 10120
Rudolf Mosse 9473

15°/o engedmény december hó 31-ig.
Kérem kirakataim megtekintését.

fotó műintézete
ARAD, Bul. Regina Maria 20.

Lake.

Ingatlam.

Oktatás.

Különféle.

ELVESZETT egy boríték többféle okmányokkal. Megtalálójára jutalomban részesül ha visszaszolgáltatja Arad, Str. Virginia 10—12. szám alá (Érzsébet-uca.) 7215

Garam Nira

Garam Nira Ampu
 opelharanggal
 a vakedi kaitoa
 lakaspi kitra nek
 etkrusit nek nek resere
 Kappizal panter kroy
 vautlanyek nekoli
 vungus

Garam Nira Ampu

6325

„Végeladás”-t nem rendezek, de ol-
csón árulok, győző-
djen meg mindenki!

Weiss Ármin
 divatárúháza 5100
 ARAD, Piac A. lencu 18. (Szabadság-tér.)

Regatul României.
Tribunalul din Arad.
Nr. C. II. 7401—1924.

PUBLICATIONS.

Tribunalul Arad, aduce la cunoștință generală că la cerere Firmei „Pfoma“ Prima Fabrică Ardeleană de Cuțite și Tacâmuri din Arad a pornit procedura pentru anularea următorului Cec despre care se afirmă că s'ar fi pierdut Cecul cu Nr. 90769 de lei 40.000 emis la 1 Noembrie 1924 de Centrala Băncii Naționale a României din București pe Agenția Arad în favorul firmei „Pfoma“ Fabrică Ardeleană de Cuțite și Tacâmuri din Arad.

Deci, instanța invită pe posesorul documentului susamintit ca în termen de 30 de zile dela înserarea primă a publicațiunei în Buletinul Justiției Cluj, să prezinte Ceccul la instanță pentru că în caz contrariu instanța îl va declara nul, dacă petiționarul va cere aceasta din nou și termenul mai sus arătat va fi expirat.

Dat în Arad, la 5. Decembrie
1924. Dr. C. Fikker m. p. consilier
de curte de apel.

**Pentru autenticitate
Oficiant superior
Gartner.**

7202

Gartner.

Gyűjtőhely: **O T O G O N**
dohánytőzsde Aradon, a Mi
nora templom előtt. 406

Calea Radnei No. 55. :- Telefon: telep iroda: 667., központi iroda: 399, 400.

Legolcsóbb napi áron mindennemű tűzifa ölenként felvágva és aprítva. —: Rendelésre házhoz való szállítást promt eszközünk!

Hartmann Kálmán ékszerész üzletében, Arad, (Minorita-palota) az ujévi szezon alatt nagy áren-
gedmény. Brilljánsot, drága köveket, aranyat, ezüstöt, antik tárgyakat a legmagasabb áron vesz!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadóhatalmossa: Aradi nyomdarszövetkezet.